

dr Michał Kudłacz
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
Kolegium Gospodarki i Administracji Publicznej
Katedra Polityk Publicznych

Autoreferat
przedstawiający wykaz dorobku i osiągnięć naukowych
w języku polskim

Załącznik nr 2
Do wniosku z dnia 11 września 2023 r. o przeprowadzenie postępowania
habilitacyjnego w dziedzinie nauk społecznych,
w dyscyplinie nauki o polityce i administracji

Spis treści

1. Podstawowe informacje o habilitancie.....	4
2. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).....	5
2.1. Synteza moich zainteresowań naukowych w ujęciu chronologicznym	5
2.2. Główne osiągnięcie naukowe, monografia pt. „Miasto-Idea. Nowe podejście do gospodarowania zasobami miast”	18
2.2.1. Podstawowe założenia badawcze podjęte w monografii.....	18
2.2.2. Wyniki przeprowadzonych badań, metoda badawcza i najważniejsze konkluzje.....	27
2.2.3. Podsumowanie wkładu przeprowadzonych badań w rozwój dyscypliny nauki o polityce publicznej i administracji.....	30
2.3. Charakterystyka zestawu artykułów uzupełniających główne osiągnięcia naukowe	32
3. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych (informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej)	44
3.1. Zestawienia dokumentujące dorobek naukowo-badawczy i ekspercki.....	44
3.1.1. Lista publikacji recenzowanych od roku 2011 (po uzyskaniu stopnia naukowego doktora).....	44
3.1.2. Indeks H.....	53
3.1.3. Pozostałe publikacje i opracowania eksperckie.....	53
3.1.4. Współpraca międzynarodowa.....	56
3.1.5. Lista projektów naukowych z moim udziałem.....	61
3.1.6. Konferencje naukowe z wystąpieniem.....	63
3.1.7. Udział w radach naukowych konferencji.....	68
3.1.8. Opracowane recenzje naukowe	69
4. Omówienie osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę (informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę)	72
4.1. Promotor pomocniczy pracy doktorskiej	72
4.2. Doświadczenia międzynarodowe w ramach programów dydaktycznych i projektów badawczych	72
4.3. Zajęcia dydaktyczne na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie.....	72
4.4. Zajęcia dydaktyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim.....	74
4.5. Zajęcia dydaktyczne na Uniwersytecie Narodowym „Akademia Kijowsko-Mohylańska”	74
4.6. Zajęcia w ramach indywidualnego tutoringu.....	74

4.7.	Przedmioty prowadzone jako wykładowca na studiach podyplomowych	75
4.8.	Przedmioty prowadzone jako wykładowca na studiach MBA	75
4.9.	Obrony prac dyplomowych (studia licencjackie i podyplomowe) i magisterskich..	75
4.10.	Nagrody za działalność dydaktyczną, naukową i organizacyjną	76
4.11.	Odznaczenia	76
5.	Spis tabel.....	77

1. Podstawowe informacje o habilitancie

A. Imię i nazwisko

MICHAŁ KUDŁACZ

B. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne – z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej

Rok uzyskania	Tytuł naukowy/certyfikat
2003	Magister ekonomii, Akademia Ekonomiczna w Krakowie
2005	Studia podyplomowe, Zarządzanie w Administracji Publicznej, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
2010	Doktor nauk ekonomicznych, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

C. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych ZATRUDNIENIE

Lata pracy	Miejsce pracy/ zaangażowania
2003 - 2004	Wydział Strategii i Rozwoju Miasta, Urząd Miasta Krakowa
2004 - 2010	Małopolska Szkoła Administracji Publicznej, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
2005-2008	Członek Zarządu, Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej
2008-2010	Prezes Zarządu, Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej
2013-2018	Dyrektor studiów podyplomowych Zarządzanie w administracji publicznej”, Małopolska Szkoła Administracji Publicznej, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
2010 – nadal	Adiunkt w Katedrze Polityk Publicznych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.
2018 - nadal	Członek Zespołu Problemowego ds. obszarów miejskich i metropolitalnych, Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN
2016 – nadal	Członek European Regional Science Association, Sekcja Polska
2017 – nadal	Konsultant Małopolskiego Ośrodka Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Krakowie
2020 – nadal	MBA in Public Management Dyrektor Programu, Krakowska Szkoła Biznesu, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
2021 - nadal	Wiceprzewodniczący Rady Programowej ds. Rozwoju Systemu Transportowego Miasta Krakowa
2021 - nadal	Członek Rady Klimatycznej przy United Nations Global Contact Network Poland

2. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

Nawiązując do wymogów sformułowanych w artykule 219 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, struktura niniejszego punktu autoreferatu przedstawia się następująco: w podrozdziale 2.1. przedstawiłem syntetycznie ewolucję moich zainteresowań i w ślad za tym dokonań naukowych. Przedstawiłem również tabelaryczne zestawienie związków pomiędzy kierunkami badań, celami badawczymi oraz dokumentującymi je publikacjami.

W podrozdziale 2.2. omówiłem moją główną monografię, z koncentracją na eksponowaniu wartości naukowej. W podrozdziale 2.3. omówione zostały moje osiągnięcia naukowe zawarte w zestawie publikacji uzupełniających, tematycznie powiązanych z monografią.

Powyższa struktura nawiązuje jednocześnie do wymogów określonych przez Radę Doskonałości Naukowej w dokumencie: „I. Wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, o których mowa w art. 219, ust. 1, pkt. 2. Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce”.

2.1. Synteza moich zainteresowań naukowych w ujęciu chronologicznym

W roku 2010 obroniłem z wyróżnieniem rozprawę doktorską pt. „Wpływ metropolii na rozwój regionów w Polsce” w dyscyplinie ekonomia. Moje zainteresowania naukowe – w interpretacji obecnie istniejących dyscyplin naukowych - były na pograniczu nauk o polityce i administracji, geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej oraz ekonomii i finanse. Istotna w ramach wskazanych dyscyplin naukowych była analiza funkcjonowania i rozwoju miast oraz niekiedy szerzej, obszarów funkcjonalnych, w ujęciu interdyscyplinarnym.

Począwszy od okresu aktywności naukowo-badawczej związanej z przygotowaniem pracy doktorskiej, wartością dodaną prowadzonych analiz jest łączenie różnych punktów widzenia i analizowanie funkcjonowania oraz rozwoju miast w perspektywie: społecznej, gospodarczej, przestrzennej, jak również z perspektywy polityk publicznych. Analiza polityk publicznych jest obecna w moich działaniach naukowych i badawczych również w publikacjach odnoszących się do aspektów gospodarczych, społecznych i przestrzennych funkcjonowania i rozwoju miast. Analizuję w moich publikacjach między innymi w jaki sposób poprzez działania regulacyjne,

uzupełniająca i wzmacniająca administracja publiczna oddziałuje na szeroko rozumiany potencjał społeczno-gospodarczy miast. W większości moich publikacji zajmuje się zatem politykami publicznymi wraz z zagadnieniem zarządzania publicznego, które w moim przekonaniu są instrumentem umożliwiającym wdrażanie polityki publicznej. Jeśli przyjmiemy, że zarządzanie publiczne obejmuje przekształcanie polityki publicznej w działania praktyczne, a polityka publiczna stanowi kontekst i ramy dla zarządzania publicznego, to nawet niekiedy nie artykułując tego wprost w moich publikacjach, przeprowadzane badania w poniżej zarysowanych obszarach tematycznych są w istocie analizą aktywności w obszarze zarządzania publicznego i polityk publicznych. Potrzeba łączenia różnych perspektyw była przyczyną przygotowywania artykułów we współautorstwach, głównie z socjologami, architektami-urbanistami, czy też specjalistami z zakresu polityk publicznych. Istotną kwestią z perspektywy przeprowadzonych badań było również analizowanie funkcjonowania i rozwoju miast, biorąc pod uwagę modele zarządzania publicznego, o czym szerzej poniżej. Moje zainteresowania naukowe oraz aktywność i dokonania na polu naukowo-badawczym, można podzielić na cztery zasadnicze obszary tematyczne:

- 1) Relacja metropolia-otoczenie regionalne
- 2) Polityka rozwoju miast
- 3) Wpływ megatrendów gospodarczych na rozwój miast i polityki miejskie
- 4) Miejska gospodarka okrężna i koncepcja Miasto-Idea

Ad. 1) Relacja metropolia-otoczenie regionalne

Od roku 2004 realizowałem badania dotyczące relacji metropolia-otoczenie regionalne, analizujące charakter (pozytywny-negatywny), zasięg i siłę relacji zachodzących pomiędzy biegunami wzrostu a otoczeniem. Relacja ta może być opisywana z punktu widzenia przyczyn i konsekwencji ekonomicznych, ale jednocześnie w kontekście polityk publicznych, stanowiących reakcję władz samorządowych różnych poziomów na społeczno-gospodarcze implikacje relacji metropolia-otoczenie regionalne. Z przeprowadzonych analiz wynika, że metropolia, czyli biegun rozwoju wpływa w sensie społeczno-gospodarczym na otaczające terytorium należące do odrębnych jednostek administracyjnych. Wpływ ten różni się wspomnianym charakterem (pozytywny-negatywny) i siłą wzajemnego oddziaływania.

Problematyka relacji metropolia-otoczenie jest dobrze zbadana na gruncie teorii. Przykładowo na znaczenie ośrodków centralnych w przestrzennej lokalizacji działalności

gospodarczej zwrócono uwagę już w drugiej połowie XX w., jako pierwszy, W. Christaller, nieco później wiedzę w tym zakresie rozwinął A. Lösch. dalej pogłębił wiedzę w tym zakresie, poprzez wyjaśnienie powiązań decyzji inwestycyjnych i konsumpcyjnych z miejscem wytwarzania i spożywania produktów oraz kosztami ich transportu¹ (K. Gawlikowska-Hueckel).

Biorąc pod uwagę uwarunkowania kontekstowe², istotne dla relacji metropolia otoczenie, warto zauważyć wpływ megatrendów, opisanych poniżej jako odrębny nurt moich badań, na kształtowanie się relacji metropolia-otoczenie: zauważmy, że globalizacja, metropolizacja i cyfryzacja gospodarki spowodowała usieciowienie podmiotów funkcjonujących w procesach gospodarczej wymiany. Miasta funkcjonują w sieciach, w bliższych relacjach niż ze swoim regionalnym otoczeniem. Jest wiele koncepcji opisujących ten liberalny model gospodarczy oparty na przepływach metropolia-metropolia, pomijających obszary nie-metropolitalne. Koncepcje te nazywane są liberalnymi doktrynami rozwoju terytorialnego (np. teoria bazy ekonomicznej Christallera, model biegunów wzrostu F. Perroux³, czy koncepcja „archipelagów rozwoju”). Globalizacja i metropolizacja gospodarki wprowadzają nierównowagę i niesprawiedliwość w kontekście dostępu do zasobów rozwojowych i możliwości ich wykorzystania w procesie rozwoju. Model ten silnie dzieli obszary, jak wspomniano, na uprzywilejowane i wykluczone⁴.

Mieszkańcy, którzy mieszkają poza ośrodkiem metropolitalnym mogą podejmować decyzję o korzystaniu z zasobów metropolii (najczęściej mowa o rynku pracy, usługach edukacyjnych, wyspecjalizowanych usługach np. z zakresu ochrony zdrowia, kultury, etc.). Aby jednak podjąć taką decyzję należy zestawić ze sobą koszty i korzyści. Kosztami są: czas dojazdu do metropolii, który musimy zwyczajowo (codziennie) poświęcać oraz koszty dojazdu, natomiast korzyściami są wyższe zarobki, większa pewność zatrudnienia i lepszej jakości usługi.

Powstaje jednak pytanie co dzieje się poza granicami „pola grawitacyjnego” (czyli geograficznego obszaru pozytywnego wpływu metropolii na otoczenie)? Co jeśli jest zbyt daleko, aby zwyczajowo (codziennie) korzystać z zasobów metropolii, która może przyczynić

¹ Gawlikowska-Hueckel K., *Polityka regionalna – rozwój, finansowanie i przyszłość*, [w:] Brodecki Z., *Regiony*, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2005.

² Przez uwarunkowania kontekstowe rozumiem wszelkie niesterowalne determinanty oddziaływania, a więc niezależne od podmiotów polityki danej jednostki terytorialnej.

³ Filipiak B., Kogut M., Szewczuk A., Ziolo M., *Rozwój lokalny i regionalny*, Fundacja na Rzecz Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin, 2005 r., s. 42.

⁴ Kudłacz M., *Development of metropolitan areas in Poland based on the example of Cracow metropolitan area*, *Studia Regionalia* vol. 35, Warszawa, 2013, s. 210-211.

się do rozwoju swojego funkcjonalnego otoczenia? Jeśli jest zbyt daleko, w najprostszym ujęciu, ludzie, będący podstawowym zasobem lokalnym chętniej podejmują decyzję o przeprowadzce do metropolii. Swoim wyjazdem z gminy o mniejszym potencjale rozwojowym (mniejszych perspektywach na osiągnięcie zawodowego sukcesu) powodują jej dalsze osłabianie (erozja podatkowa, kurczenie się rynku pracy, co ma kluczowe znaczenie dla pozyskiwania nowych przedsiębiorstw), a przyjazdem do metropolii wzmocniają jej bazę ekonomiczną. Zatem dystans rozwojowy pomiędzy metropolią, gminami będącymi „w polu grawitacyjnym”, a gminami będącymi poza „polem grawitacyjnym” będzie rosnąć. Do powyższych spostrzeżeń prowadzą mnie badania, których wyniki znajdują się w moich publikacjach⁵. Polaryzacja potencjału społeczno-gospodarczego jest jednym z najczęstszych i najpoważniejszych konsekwencji wspomnianych megatrendów gospodarczych⁶.

Teoria polaryzacji wiąże się ściśle z ideami dominacji. Istniejące stany nierównowagi napędzają taki proces rozwoju, który może prowadzić do powstania jeszcze większych różnicowań regionalnych. Naczelną zasadą teorii polaryzacji jest twierdzenie, że rozwój gospodarczy, zarówno sektorowy jak i regionalny, może przebiegać w sposób nierównoważony. Zjawiska, które są przedmiotem rozważań w ramach teorii polaryzacji, mogą być umiejscowione nie tylko w przestrzeni geograficznej, ale również w przestrzeni ekonomicznej^{7 8}.

Jak wykazałem w moich analizach, z punktu widzenia polityk publicznych jednym z głównych wyzwań w planowaniu relacji metropolia-otoczenie jest utrzymanie właściwej relacji

⁵ Kudłacz M., *Rola metropolii w rozwoju regionów w świetle programów rozwoju szczebla regionalnego na przykładzie województw: małopolskiego, mazowieckiego i dolnośląskiego*, Zarządzanie Publiczne / [red. nac. Jerzy Hausner]. - nr 4 (10) (2009), s. 53-72; Kudłacz M., *Miejsce metropolii w potencjale rozwojowym regionów na przykładzie województw dolnośląskiego, małopolskiego i mazowieckiego*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, (red. Przybylska K.). - nr 888 (2012), s. 77-95; Kudłacz M., *Development of Metropolitan Areas in Poland Based on the Example of Cracow Metropolitan Area*, [w:] Kudłacz T. Woźniak. D. *Programming Regional Development in Poland: Theory and Practice*. - Bibliogr. vol. 35, 2013.

⁶ Kudłacz M., *Shrinking cities: A theoretical perspective* [w:] Mazur R. (ed.) *Governance and Leadership in Shrinking Cities. Strategies for Managing Urban Declines*, Routledge Taylor&Francis Group, London-New York, 2023, s. 47-49.

⁷ Kudłacz M., *Rozwój obszarów metropolitalnych w Polsce - procesy naturalne a programowanie rozwoju na przykładzie Warszawskiego Obszaru Metropolitalnego*, [w:] Molendowski E. (red.), *Globalizacja i regionalizacja we współczesnym świecie*, Kraków: Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, 2012.

⁸ Przestrzenią geograficzną można nazwać wszystko, co posiada wymiary fizyczne. Będzie to zatem przestrzeń posiadająca geometryczne i geodezyjne punkty, a także możliwą do wyrażenia wartością matematyczną powierzchnię. Przestrzeń ekonomiczna można określić poprzez związki gospodarcze zachodzące pomiędzy poszczególnymi składowymi przestrzeni. Region spolaryzowany opiera się na istnieniu „uprzywilejowanych miejsc przestrzeni”, tzw. geograficznych biegunów wzrostu oraz ich stref wpływu. Zasięg tej strefy jest zależny zarówno od siły polaryzacyjnej tych miejsc, jaki i od stopnia rozwoju społecznego i gospodarczego danego regionu.

z miastem-rdzeniem oraz wzmacnianie pozytywnych sygnałów rozwojowych i niwelowanie tych negatywnych, które będą prawdopodobnie narastać wraz ze wzrostem odległości (czasu dojazdu) do metropolii. Tak więc rozwój metropolii może wpływać pozytywnie na wzrost gospodarczy, ale jednocześnie może generować negatywne skutki dla otoczenia, głównie poprzez drenowanie zasobów z obszarów speryferyzowanych względem miasta-rdzenia. Polityka publiczna powinna zatem uwzględniać te kwestie i prowadzić działania mające na celu minimalizację negatywnych skutków rozwoju metropolii na otoczenie.

Ad. 2) Polityka rozwoju miast

Ważnym obszarem moich analiz naukowych jest obszar problemowy polityk rozwoju miast. Jest on analizowany zarówno ze względu na dominujące modele zarządzania publicznego, jak i ekonomiczne, społeczne i przestrzenne konsekwencje implementacji określonego modelu rozwoju. Analizowałem z tego punktu widzenia kwestię rozwoju przedsiębiorczości w miastach, a także narzędzia podnoszenia atrakcyjności lokalizacyjnej miast.

Polityka jest w tym wypadku rozumiana jako świadomie podejmowane działania administracji publicznej nakierowane na osiągnięcie ważnych celów rozwoju, które w jakimś zakresie (obszarze problemowym) i stopniu wpływają na procesy żywiołowe⁹, modyfikując ich przebieg w pożądanym kierunku. Z ekonomicznego punktu widzenia administracja publiczna może regulować, uzupełniać, lub wzmacniać między innymi procesy wolnorynkowe¹⁰. Rozwój miast jest zatem z jednej strony samoczynny (niezależny od działań podejmowanych przez administrację publiczną), a z drugiej strony tempo i kierunki rozwoju zależą od działań administracji publicznej różnych poziomów. Z perspektywy moich badań chodzi przede wszystkim o analizę polityk lokalnych, ocenianych głównie poprzez świadomość władz samorządowych nt. posiadanych kluczowych zasobów i dążność do ich ochrony oraz pomnażania i odwrotnie: świadomość obecności dysfunkcji skłaniać powinna do ich ograniczania i przeciwdziałania ich występowaniu. Spośród funkcji, jakie pełni administracja publiczna względem procesów żywiołowych najważniejsza z punktu widzenia polityk

⁹ Przykładem odnoszącym się do biznesu mogą być procesy wolnorynkowe.

¹⁰ Administracja publiczna pełni określone funkcje, a dokładniej posiada narzędzia oddziaływania na wolnorynkowe procesy w różnych obszarach (funkcjach). Na ogół do podstawowych funkcji zaliczamy: regulacyjną (łagodzenie zjawiska społeczno-gospodarczej polaryzacji), uzupełniającą (zapewnienie przez administrację publiczną ładu, porządku i bezpieczeństwa publicznego) i wzmacniającą (oddziaływanie przez pryzmat unikalnego zestawu determinant rozwoju oraz tworzenie i dystrybucja dóbr publicznych) (Strzelecki, 2008).

publicznych w kontekście moich badań jest funkcja wzmacniająca. Chodzi o wszelkie działania samorządów miejskich, w różnych obszarach funkcjonowania i rozwoju miasta (np. przedsiębiorczość, turystyka, rynek pracy), które przyczyniają się do powiększania bazy ekonomicznej terytorium. Istotnym elementem polityki miejskiej są działania o charakterze planistycznym. W moim przekonaniu planowanie (na potrzeby niniejszego autoreferatu pojęcia planowanie i programowanie używam wymiennie) rozwoju jest przejawem świadomości władz, materializującej się w podejmowanych działaniach na rzecz optymalizacji ścieżki rozwojowej.

W mojej aktywności naukowo-badawczej w kontekście miejskich polityk publicznych rozróżniam działania władz o charakterze rozwojowym (funkcja projekcyjna), które stanowią próbę optymalizacji ścieżki rozwojowej terytorium w celu powiększenia jego zasobów od działań na rzecz zwiększenia zdolności miasta w zakresie efektywnego świadczenia usług publicznych. Oba wskazane działania mogą wpływać na jakość życia mieszkańców, lub szerzej, użytkowników miasta, do których zaliczamy również turystów, inwestorów i mieszkańców obszaru funkcjonalnego¹¹. W późniejszych publikacjach to rozróżnienie nazywam synchronią i diachronią, w jakiej funkcjonują miasta (np. w publikacji oznaczonej symbolem P11, opisanej poniżej)¹².

W niniejszym autoreferacie, jak również w moich publikacjach posługuję się nierzadko sformułowaniem „funkcjonowanie i rozwój miast”. Ta konstrukcja myślowa wskazuje na swoisty dualizm polityk publicznych w odniesieniu do miast. Z jednej strony są one nakierowane na interwencjonizm na rzecz dynamizowania rozwoju, o czym szerzej w innych miejscach niniejszego autoreferatu (wspominana funkcja projekcyjna). Natomiast z drugiej strony, działania władz miast ukierunkowane są na zaspokajanie potrzeb użytkowników, szczególnie obywateli miasta. Materializuje się to poprzez dostarczanie im wsparcia w formie usług publicznych (administracyjnych, społecznych i komunalnych). Nie jest to jednak wyłącznie proces, na który mamy patrzeć z perspektywy formalno-administracyjnej. Skoro funkcjonujemy w rzeczywistości, w której kurczą się różnorakie zasoby miast¹³, to ważny jest również aspekt efektywności świadczonych usług publicznych, czyli w tym przypadku jako relacja nakładów

¹¹ Karwińska A., Kudłacz M., Sarzyński, *Między zagrożeniem a nadzieją. Polityka rozwoju miast Polski w kontekście globalnych megatrendów*, wyd. C.H. Beck, 2020, s. 63-65.

¹² Kudłacz M., *Miasto-Idea. Nowe podejście do gospodarowania zasobami miasta*. CeDeWu, Warszawa, 2021, s. 26-28.

¹³ Chodzi tutaj między innymi o zasoby przestrzeni, ludzie w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym stanowiący obecny lub przyszły zasób rynku pracy, czy też zasoby wody, lub szerzej, zasoby środowiskowe, etc.).

finansowych na realizację usług publicznych do poziomu zadowolenia z ich jakości. Wysoki poziom zadowolenia z usług publicznych może być argumentem dla miejscowej społeczności, (zwłaszcza w wieku produkcyjnym) przemawiającym za pozostawaniem w mieście, a to zmienia perspektywę postrzegania polityk publicznych jako narzędzia optymalizacji „funkcjonowania miasta” w świetle kryterium ekonomicznego (dbałość o zachowanie posiadanych zasobów pracy)¹⁴. Co jasne, ekonomiczna perspektywa jest jedną z istotnych, ale nie jedyną: ważny jest również aspekt społeczny, środowiskowy, czy kulturowy.

Ad. 3) Wpływ megatrendów gospodarczych na rozwój miast i polityki miejskie

Nie bez znaczenia dla obszarów moich badań były analizy uwarunkowań kontekstowych rozwoju miast: globalnych trendów gospodarczych i ich wpływu na rozwój lokalny. Mam tu na myśli przede wszystkim lokalne konsekwencje globalizacji, metropolizacji, cyfryzacji gospodarki oraz zmian klimatu, o których wspominałem już przy okazji charakterystyki relacji metropolia – otoczenie regionalne. Ważna jest w tym wypadku wspomniana już świadomość władz publicznych odnośnie konsekwencji dla obszarów ich aktywności megatrendów gospodarczych. Istotna jest również w tym kontekście dążność zarówno do wzmocnienia bazy ekonomicznej, jak i przełamywania barier wynikających ze wspomnianych konsekwencji. Przeprowadzone przez mnie badania w tym względzie, prowadzą do wniosku, że współcześnie mamy do czynienia z silnymi procesami polaryzacyjnymi, na każdym poziomie rozwoju terytorialnego – od globalnego do lokalnego, a w przypadku wielu miast również, ze źle rozumianym pojęciem „sukcesu miasta”¹⁵. Często bowiem władze miast patrzą na „sukces” na ogół wyłącznie przez pryzmat zaabsorbowanych zewnętrznych sygnałów rozwojowych, podczas gdy równie istotna jest kwestia kosztów społecznych prowadzonej działalności rozwojowej, a te objawiają się między innymi: nadmiernie przekształconą przestrzenią, chaosem przestrzennym, nieuzasadnioną komercjalizacją, dysfunkcjonalnością i dysharmonią, a także denominacją

¹⁴ W dobie globalizacji gospodarki mamy do czynienia z tzw. „społeczeństwem mobilnym”. Jak wynika z badań, osoby do 24 roku życia będą się średnio trzykrotnie częściej przeprowadzać niż ich rodzice, a to zmienia, lub powinno zmienić sposób postrzegania tego zasobu przez władze miast. Szczególnie jest to ważne w sytuacji współtowarzyszącego temu silnie ujemnego przyrostu naturalnego. Konieczna jest zatem aktywna polityka nakierowana na dostarczanie różnorodnych „argumentów”, przede wszystkim związanych z odpowiednią, akceptowalną jakością (poziomem) życia mieszkańców.

¹⁵ Kudłacz M., *Ekonomia wartości w kontekście zarządzania rozwojem miast – przypadek Krakowa*, Kultura i Rozwój 4(5)/2017, Warszawa, s. 43-44 oraz s. 46-47.

przestrzeni symbolicznej miast. Większość z tych wspomnianych spostrzeżeń to efekt późniejszych prac naukowych, które zapoczątkowałem i zrealizowałem również w interdyscyplinarnych zespołach od roku 2016 (np. A. Böhm, A. Karwińska, M. Kudłacz; A. Karwińska, M. Kudłacz, G. Węclawowicz; J. Hausner, M. Kudłacz; A. Karwińska, M. Kudłacz, K. Sarzyński i inne), a przedstawione w poprzednim zdaniu wnioski stały się punktem wyjścia. Jak wspominałem, chociaż wymienione powyżej megatrendy gospodarcze i zjawiska z nimi związane odnoszą się do poziomu makro-, to jednak różnorakie ich konsekwencje mają swoje odniesienie również do jednostek terytorialnych poziomu lokalnego.

Naturalną konsekwencją zjawiska globalizacji jest m.in. liberalizacja procesów gospodarczych i zaostrzenie konkurencji. Nie dotyczy to jednak wyłącznie podmiotów komercyjnych (przedsiębiorstw). Obecnie do walki konkurencyjnej stanęły także układy terytorialne: państwa, regiony, miasta, gminy (wiejskie). Układy te konkurują o zasoby ludzkie, miejsca pracy (najlepiej związane z nowoczesnymi branżami), czy zasoby wiedzy i innowacji. Jak już wspominałem powyżej, procesy globalizacji spowodowały wprowadzenie podziału terytorialnego świata na zasobne i dynamicznie rozwijające się oraz obszary speryferyzowane względem obecności i możliwości wytwarzania lub absorpcji zasobów. Te ostatnie to miejsca, które nie będąc podłączone do globalnej sieci wymiany, stały się terytoriami, w których nie tylko potencjał się nie zatrzymuje, ale dzięki powstałym ekonomicznym nierównościom jest drenowany przez zasobniejsze miejsca¹⁶, o czym wspominałem przy okazji charakterystyki relacji metropolia-otoczenie.

Metropolizacja oznacza moim zdaniem wzrost znaczenia, zasobów i oddziaływania silnych gospodarczo miast na otoczenie lokalne, regionalne i globalne. Objawia się to z jednej strony wzrostem siły powiązań w sieciach metropolii, głównie danego szczebla hierarchicznego (np. metropolie globalne), przejawiających się przepływami miękkimi (np. przepływy informacji, dyfuzje innowacji) i twardymi (np. przepływy towarowe, migracje najwyższej kwalifikowanych kadr). Z drugiej strony oddziaływaniem na otoczenie regionalne, co wpływa na polityki lokalne ośrodków będących pod pozytywnym lub negatywnym wpływem ośrodków metropolitalnych.

¹⁶ Karwińska A., Kudłacz M., Sarzyński K., *Między zagrożeniem a nadzieją. Polityka rozwoju miast Polski w kontekście globalnych megatrendów*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa, 2020, s. 118-119.

Jak już wspomniano, globalizacja, której jedną z konsekwencji był gwałtowny rozwój technologiczny, spowodowała także pojawienie się innego megatrendu gospodarczego – cyfryzacji gospodarki. Obecnie istnieje wiele modeli rozwoju miast, które uwzględniając najnowsze zdobycze technologii projektują miasta bardziej przyjazne dla mieszkańców i przedsiębiorców, a także tańsze w swym funkcjonowaniu. Do jednej z najpopularniejszych należy koncepcja *Smart City*, którą również można rozważać z perspektywy polityk publicznych i modeli publicznego zarządzania.

W mojej opinii, bazując na wspomnianym już wniosku, iż procesy gospodarcze zaczęły stawać się bardziej gwałtowne, należy stwierdzić, iż wymusiło to stworzenie bardziej elastycznych struktur i zachowań w administracji publicznej, dzięki którym bardziej adekwatnie reaguje się na zmiany w gospodarce. Przykładowo pojęcie „społeczeństwa szybko uczącego się” nabrało szczególnego znaczenia w rzeczywistości pełnej przemian, wymagających szybkiego dostosowywania się do dynamicznie przeobrażającego się świata¹⁷.

Ad. 4) Miejska gospodarka okrężna i koncepcja Miasto-Idea

W sensie naukowym opisywany tutaj obszar moich zainteresowań i osiągnięć badawczych odnosi się do gospodarki okrężnej (zwanej również gospodarką obiegu zamkniętego, lub gospodarką cyrkularną – ja stosuję te pojęcia zamiennie) oraz ekonomii wartości. Moje zainteresowanie tą problematyką *de facto* rozpoczęło się w 2016 r., w którym wspólnie z Jerzym Hausnerem i Edwinem Bandykiem napisaliśmy tekst o koncepcie „Miasto-Idea” (w przypisie 31 niniejszego autoreferatu tłumaczę dlaczego w odniesieniu do „Miasto-idei” używam sformułowania koncept). Dalsze badania pozwoliły na pogłębienie tekstu w kierunku poszukiwania odpowiedzi na pytanie: „jak zapewnić miastom rozwojową okrężność?”¹⁸. Już wcześniej podkreślałem pewne prawidłowości w dysfunkcjach polskich miast, którym nierzadko brakowało społecznej odpowiedzialności, myślenia aksjologicznego, dostatecznej refleksji dotyczącej potrzeby ochrony kluczowych zasobów i polityki nakierowanej na takie właśnie działania. Dojście do momentu, w którym gospodarka okrężna i ekonomia wartości stały się głównymi osiami mojej naukowej aktywności i prowadziły do wspólnych wniosków w kontekście polityki rozwoju miast, miało charakter ewolucyjny. Opisane powyżej

¹⁷ Tamże, s. 122-126.

¹⁸ Hausner J., Kudłacz M., *Miasto-Idea - jak zapewnić rozwojową okrężność*, Open Eyes Economy Book 2, wyd. Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej, Kraków, 2017.

obszary badawcze w kilku miejscach prowadziły do wspólnych wniosków: struktura gospodarcza miast cierpi na nierównowagę, a także partykularyzm, rozumiany jako działania w myśl interesu z reguły niewielkiej, określonej grupy społecznej i przerzucaniu niejako kosztów określonej działalności, niekiedy nieświadomie, na inne grupy społeczne. W mojej opinii, analizując polityki miejskie, można było odnieść wrażenie, że władze miast nie biorą pod uwagę kosztów społecznych działalności rozwojowej, co w konsekwencji prowadzi głównie do dysfunkcji w przestrzeni miejskiej, w sensie jej harmonii i funkcjonalności, nierównym dostępem do zasobów miasta, a z czasem, obniżaniem atrakcyjności lokalizacyjnej miast.

Moje zainteresowanie tą problematyką wzrosło wraz z rozwojem *Open Eyes Economy Summit* (OEES). W roku 2016 narodziła się, a w dalszych latach rozwinęła idea OEES. Jestem zaangażowany w jej rozwijanie, nie tylko aktywnie uczestnicząc w kolejnych wydarzeniach, ale przede wszystkim podejmując badania wpisujące się tematycznie w kolejno organizowane konferencje, kongresy, między innymi: coroczny międzynarodowy Kongres „*Miasto-woda-jakość życia*” we Wrocławiu, w którym jestem członkiem Rady Programowej, czy konferencja „*Cyrkularne zamówienia publiczne*” w Krakowie, „*Miasto-Idea. Kierunki rozwoju małych miast i obszarów wiejskich w kontekście kształtowania gospodarki okrężnej*” w Olsztynie, gdzie wygłosiłem prelekcję wprowadzającą do tematu, ale przede wszystkim Open Eyes Economy Summit, gdzie miałem okazję wystąpić co roku w latach 2017-2021¹⁹. W rozumieniu Open Eyes Economy Summit chodzi o przewartościowanie i zmniejszenie znaczenia technokratycznego oraz neoliberalnego rozumienia ekonomii. Jako twórcy OEES zdaliśmy sobie sprawę, że współczesnym gospodarkom brakuje solidarności, stabilizacji, bezpieczeństwa, społecznej odpowiedzialności i myślenia w kategoriach zrównoważonego rozwoju. OEES od 2016 roku nieprzerwanie propaguje zmiany sposobu myślenia nie tylko w obszarze dyskusji akademickich i rozpraw z zakresu aksjologii, ale również dzięki dziesiątkom różnych aktywności (konferencji, kongresów, warsztatów, seminariów) realizowanych w ciągu każdego roku, których zwieńczeniem jest finałowy Kongres w Krakowie (summit). Tak OEES działa na rzecz inspirowania, ale również przekładania na działania w powyżej wskazanych obszarach. Jednym z kluczowych obszarów rozważań OEES jest gospodarka o obiegu zamkniętym.

Gospodarka o obiegu zamkniętym oraz gospodarka linearna to pojęcia w naukach społecznych odnoszące się do kwestii osiągania celów rozwojowych przez pryzmat zasobów

¹⁹ Pełny wykaz konferencji z moim wystąpieniem znajduje się w części 4.1.6. niniejszego autoreferatu.

niezbędnych do zaangażowania w tym procesie, co, jak wykazuję poniżej, ale bardziej szczegółowo w mojej monografii, nie powinno być odnoszone jedynie do technokratycznego pojmowania zużywania i odzyskiwania zasobów.

Problematyka linearności i okrężności gospodarki jest ważna i aktualna, nie tylko ze względu na fakt, iż powszechnie uważa się, że marnujemy zasoby rozwojowe, ale również ze względu na to, że wspomniane marnotrawstwo ma, zdaniem specjalistów, charakter nieodwracalny dla gospodarek i społeczeństwa, zarówno w ujęciu globalnym, jak i regionalnym i lokalnym. Gospodarka o obiegu zamkniętym ma więc na celu przededefiniowanie modelu rozwoju społeczno-gospodarczego i zahamowanie wzrostu skutków ubocznych nadmiernej konsumpcji zasobów. Stało się to podstawą do odniesień do tej problematyki w moich publikacjach, na czele z główną monografią, którą opisuję poniżej.

Koncepcję gospodarki okrężnej i ekonomii wartości, oraz na tym tle, Miasta-idei szczegółowo prezentuję w części autoreferatu poświęconej mojej monografii.

Podsumowując, moje zainteresowania naukowo-badawcze, a co za tym idzie, aktywność publikacyjna, projektowa i dydaktyczna od uzyskania stopnia naukowego doktora związana jest zatem przede wszystkim z następującymi, kolejno ujmowanymi zagadnieniami, które opisałem w powyższych czterech punktach: wpływ metropolii na rozwój otoczenia regionalnego; polityka rozwoju miast (w tym również modele zarządzania publicznego w kontekście funkcjonowania i rozwoju miast, ekonomizacja działań samorządów miejskich i programowanie rozwoju); wpływ megatrendów na rozwój miast; a także miejska gospodarka okrężna oraz ekonomia wartości. W ramach wskazanych obszarów analizy, zrealizowałem następujące cele badawcze:

CEL 1. Ocena wpływu metropolii na rozwój otoczenia regionalnego

C.1.1. Określenie charakteru i siły relacji biegunów rozwoju i ich funkcjonalnego oraz dalszego otoczenia.

C.1.2. Rozpoznawanie zakresu uświadamiania sobie przez władze samorządów regionu (gminne i powiatowe) siły i kierunku oddziaływania regionalnego bieguna rozwoju i na tej podstawie podejmowanie trafnych decyzji skutkujących internalizacją efektów wpływu zidentyfikowanego bieguna.

CEL 2 Analizowanie i ocena miejskich polityk publicznych oraz mechanizmów funkcjonowania i rozwoju miast

C.2.1. Analiza modeli zarządzania miast w kontekście rozwoju społeczno-gospodarczego.

C.2.2. Analiza dokumentów planistycznych poziomu lokalnego i regionalnego z perspektywy wpływu na kierunki rozwoju miast.

C.2.3. Analizowanie mechanizmów funkcjonowania i rozwoju miast w Polsce.

CEL 3. Badanie konsekwencji występowania megatrendów gospodarczych i ich wpływu na kierunki i dynamikę rozwoju miast w Polsce.

C.3.1. Rozpoznanie konsekwencji i znaczenia: globalizacji, metropolizacji i cyfryzacji gospodarki dla miast w Polsce.

C.3.2. Ocena wpływu zmian klimatycznych na funkcjonowanie i rozwój miast.

C.3.3. Analizowanie, w kontekście zmian klimatycznych, miejskich polityk wodnych.

C.3.4. Analiza przyczyn i konsekwencji występowania zjawiska *urban sprawl* w Polsce.

CEL 4. Analizowanie polityk miejskich w kontekście linearnego vs. cyrkularnego²⁰ modelu rozwoju.

C.4.1. Analizowanie dysfunkcji społecznych, przestrzennych i gospodarczych będących następstwem implementacji miejskich polityk publicznych.

C.4.2. Analizowanie funkcjonowania i rozwoju miast w kontekście pojęcia ekonomii wartości.

C.4.3. Poszukiwanie ram konceptualnych dla miejskiej gospodarki okrężnej.

C.4.4. Analiza poziomu cyrkularności miast w Polsce.

Syntezę mojego rozwoju naukowego, w relacji do prowadzonych badań, wyznaczonych celów badawczych, zrealizowanych publikacji naukowych oraz czynnego udziału w konferencjach naukowych, prezentuje tabela 1.

²⁰ Pojęcia linearnego i cyrkularnego modelu funkcjonowania i rozwoju miast będą wyjaśnione niniejszym autoreferacie, w części opisującej merytoryczne założenia dla monografii.

Tabela 1. Kierunki moich badań naukowych w relacji do celów badawczych oraz publikacji i referatów naukowych w okresie 2011-2023

Kierunki badań	Cele badawcze	Publikacje*	Referaty wygłoszone na konferencjach naukowych**
Relacja metropolia-otoczenie regionalne	C1.1, C1.2, C2.3, C3.4, C4.1.	P1, P2, P4, P7, P8, P9.	W18, W19, W31, W32, W33, W37, W38, W39, W40, W44, W45, W46.
Polityka rozwoju miast	C2.1, C2.2, C2.3, C3.1, C3.4, C4.1.	P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P12, P13.	W1, W2, W3, W4, W6, W8, W12, W13, W14, W16, W17, W18, W19, W20, W21, W22, W23, W27, W28, W29, W30, W31, W32, W33, W34, W36, W37, W38, W39, W40, W41, W42, W43, W44, W45, W46, W47, W48, W49, W50, W51, W52, W53, W54, W55, W56.
Wpływ megatrendów gospodarczych na rozwój miast i polityki miejskie	C1.1, C2.1, C2.2, C2.3, C3.1, C3.2, C3.3, C4.1.	P1, P3, P4, P5, P9.	W1, W4, W5, W7, W8, W9, W10, W11, W15, W16, W19, W31, W32, W33, W38, W39, W40, W41, W42, W43, W44, W46.
Miejska gospodarka okrężna i koncepcja Miasto-Idea	C2.1, C2.2, C2.3, C3.1, C3.2, C4.1, C4.2, C4.3.	P3, P10, P11, P12, P13, P14.	W2, W4, W5, W7, W8, W9, W10, W11, W12, W15, W19, W24, W26, W30, W34, W35.

Źródło: opracowanie własne.

(*) Spis wybranych, najważniejszych, recenzowanych publikacji naukowych mojego autorstwa, lub stworzonych we współautorstwie znajduje się w roz. 3.1.1. niniejszego autoreferatu.

(**) Pełny spis konferencji naukowych z wystąpieniem, (oznaczenie „W” wskazuje na wystąpienia) w których brałem udział znajduje się w roz. 3.1.6. niniejszego autoreferatu.

2.2. Główne osiągnięcie naukowe, monografia pt. „Miasto-Idea. Nowe podejście do gospodarowania zasobami miast”

Monografia:

M. Kudłacz, *Miasto-Idea. Nowe podejście do gospodarowania zasobami miast*, wyd. CeDeWu, 2021, Warszawa.

2.2.1. Podstawowe założenia badawcze podjęte w monografii

Punktem wyjścia do rozważań podjętych w monografii jest teza, że współczesne modele rozwoju miast, oparte głównie na linearnych koncepcjach rozwoju wymagają rewizji, ze względu na fakt, iż implementacja wskazanych w tej koncepcji idei prowadzi do zużywania istotnych zasobów miasta. Wdrażanie tych modeli w dłuższym okresie czasu może prowadzić do dysfunkcji, o czym mowa poniżej, gdzie opisano założenia koncepcji linearnej.

Zanim jednak przejdę do prezentowania dalszych założeń, warto wyjaśnić, przynajmniej skrótowo w tym miejscu, istotę kluczowych dla monografii kategorii. Szczególnie ważnymi punktami odniesienia prowadzonych rozważań są: koncepcja gospodarki o obiegu zamkniętym (zwana gospodarką okrężną, w tekście pojawia się również skrót CE, od circular economy, oraz GOZ – gospodarka o obiegu zamkniętym. Na potrzeby niniejszego autoreferatu przyjęto, że CE i GOZ stosuje się zamiennie). Jej przeciwieństwo to model linearny (zwany w również gospodarką oportunistyczną oraz LE od angielskiego *linear economy*).

Współczesna gospodarka jest pochodną wdrażanego niemalże od czasów I rewolucji przemysłowej modelu rozwoju gospodarczego, polegającego na prowadzeniu ekspansywnej polityki rozwojowej bez dostatecznej refleksji na temat kosztów społecznych prowadzonej działalności. Szczególnie widoczne stało się to po II wojnie światowej, kiedy znaczącą przewagę konkurencyjną zaczęły zyskiwać miasta globalne. Nastąpiły dynamiczne zmiany w gospodarce, w której zaczął dominować kult ekonomicznej efektywności, optymalizacji procesów rozwojowych, ekspansji firm komercyjnych i postępu technologicznego, przy jednoczesnym spadku empatii, znaczenia zasobów niematerialnych i w ogóle braku dostatecznej refleksji na temat kosztów społecznych działań rozwojowych. Jest to model rozwojowy nastawiony na wykorzystanie bieżących szans i realizację krótkoterminowych celów. Nazywamy to gospodarką oportunistyczną, linearną.

Współcześnie dominuje linearny model rozwoju miast. Jest to konsekwencja komercjalizacji gospodarki, konsumpcjonizmu i partykularności interesów. Model ten objawia się nie tylko zjawiskami bezpośrednio dysfunkcjonalnymi, jak np. budowa przez dewelopera bloków mieszkalnych w otulinie parku, co spowodowało partykularną korzyść, ale jednocześnie wysokie koszty społeczne: obniżenie wartości i funkcjonalności parku. Tak więc miejska gospodarka linearna to model rozwojowy polityki przejawiający się wysokimi kosztami społecznymi i nadmierną komercjalizacją zasobów miast, przynoszącą korzyści tylko określonej, niekiedy niewielkiej grupie społecznej, a także bezrefleksyjnym powielaniem najnowszych trendów rozwojowych bez głębszego odnoszenia tego do realnych potrzeb miasta. Ważnym założeniem (niezbędnym również do zrozumienia fenomenu miejskiej gospodarki okrężnej – o czym będzie dalej) jest fakt, że współcześnie dominuje linearny model funkcjonowania i rozwoju miast. Ma to silny związek z opisywanymi przeze mnie wcześniej konsekwencjami megatrendów gospodarczych: globalizacja i cyfryzacja gospodarki spowodowała między innymi nasycenie rynków poprzez zwiększenie mobilności i fakt, że granice administracyjne państw w zasadzie nie mają znaczenia w procesie wymiany. Nasycenie rynków dobrami i usługami zmusiło z kolei przedsiębiorców do zachowań kreatywnych, polegających na stałym podnoszeniu konkurencyjności poprzez stosowanie rozmaitych innowacyjnych rozwiązań. Następuje zwrot w kierunku doskonalenia technologii we wszystkich sektorach rynku. Można powiedzieć, że od strony przedmiotowej kluczową kwestią w kontekście rozwoju miast w oparciu o linearne koncepcje jest produktywność wykorzystania własnych zasobów, zaś od strony podmiotowej – przedsiębiorczość. Gorzej, jeśli produktywność i przedsiębiorczość odbywa się przy wysokich kosztach społecznych, Jeśli podstawą efektywności ekonomicznej jest produktywność, a procesy wytwórcze nie są produktywne, to nie można zapewnić efektywności w dłuższym okresie. Oznacza to jednak, że obecnie mamy gospodarkę opartą na orientowaniu się na wykorzystanie bieżących szans. Generalnie: „nie jest ważne co robię, ale czy zarobię”. Czy dziś lub jutro będzie efekt mojego działania.

W efekcie świat, który nas otacza to świat spolaryzowany, pełen kontrastów i niesprawiedliwości, szybkich transakcji nastawionych na zysk, braku zaufania i świat, w którym przyszłość będą mieć globalne korporacje. Dotychczasowe paradygmaty rozwoju miast ulegają wyczerpaniu. Jeff Immelt, szef globalnej firmy General Electric powiedział „Zasadniczo nie jesteśmy przywiązani do niczego co miałoby roczny horyzont. Sedno w tym, że w erze cyfrowej

odczekanie roku, aby coś się zadziało jest dziwactwem”²¹. Jeśli wszystko, co poprawia wynik jest dozwolone, to oznacza, że nie myślimy o budowaniu długofalowej relacji z klientami. Myślimy tylko o zysku i - co jeszcze bardziej niepokojące - coraz częściej w wymiarze kwartalnym, nawet nie rocznym. Horyzont myślenia o biznesie się skraca. Problemem jest powszechność tego modelu, co ma szerokie konsekwencje. Maksymalizacja własnych korzyści bez szerszego postrzegania problemu zużywania wspólnych zasobów, najprościej ujmując prowadzi do ich nadmiernej eksploatacji, a w konsekwencji – degradacji²². Jak widać, problem dominacji linearnego modelu rozwoju nie odnosi się tylko do miast, a jeśli już mowa o miastach, taki model rozwoju możemy zaobserwować w odniesieniu do każdego obszaru problemowego funkcjonowania i rozwoju miasta.

Zatem gospodarka linearna jest nastawiona na bieżące wykorzystanie szansy z niedostatecznym uwzględnieniem kosztów społecznych prowadzonej działalności oraz zasobów, jakie należy poświęcić dla realizacji celów. Tak więc współczesny model rozwoju gospodarczego co prawda wiąże się z dynamicznym postępem technologicznym, ale jednocześnie rozwojem partykularnym (w myśl zasady: „moje korzyści są ważniejsze od czyichś kosztów”) oraz wspomnianego już wcześniej krótkowzrocznego sposobu pojmowania „sukcesu” w gospodarce.

Pojęcie gospodarki okrężnej nie jest nowe, choć w XXI wieku, szczególnie w odniesieniu do miast, przeżywa swój swoisty renesans. Patrząc historycznie na koncepcję miejskiej gospodarki okrężnej, możemy znaleźć podobieństwa lub odwołania m.in. w Raporcie Klubu Rzymskiego²³. Wspomina o tym również Jacek Dembowski, który twierdzi, że zasoby są niezbędnym elementem egzystencji człowieka, a z ekonomicznego punktu widzenia należy zauważyć, że w dłuższej perspektywie warunkiem rozwoju jest malejący koszt względny pozyskiwania (utrzymywania i pomnażania) zasobów, co wynikać może z postępu technologicznego i doskonalenia metod pozyskiwania zasobów²⁴.

W moim przekonaniu modelem przeciwnym do opisywanego powyżej linearnego modelu funkcjonowania i rozwoju jest tak zwana koncepcja gospodarki obiegu zamkniętego, która jest dominującym tematem mojej monografii. Koncepcja ta jest jedną z naczelnych polityk

²¹<https://www.mckinsey.com/capabilities/people-and-organizational-performance/our-insights/ges-jeff-immelt-on-digitizing-in-the-industrial-space> (data dostępu: 15.08.2023).

²² Hardin G., *The Tragedy of the Commons*, Science, New Series, Vol. 162, No. 3859, 1968.s. 1243-1245.

²³ Behrens III W.W., Meadows De., Meadows Do., Randers J., *Granice wzrostu*, PWE, 1973.

²⁴ Dembowski J., *Zarys ogólnej teorii zasobów naturalnych*, PWN, 1989, s. 5.

Unii Europejskiej, ale najczęściej pojawia się w badaniach naukowych i komercyjnych w ujęciu technokratycznym (materialnym). W takim ujęciu wspomniane koncepcje (LE i CE) opierają się odpowiednio na akceptacji lub kontestowaniu modelu: „bierz (produkt), konsumuj i wytwarzaj odpady”, choć – co podkreślam w omawianej publikacji – ten sposób myślenia ma zastosowanie również do niematerialnych aspektów, gdzie sformułowanie „wytwarzanie odpadów” odnosi się do kosztów społecznych będących konsekwencją przyjętych działań rozwojowych. W tym ujęciu GOZ najczęściej jest rozważana przez pryzmat między innymi²⁵:

- 1) minimalizowania odpadów poprzez ponowne użycie, recykling i wdrożenie pełnego odzysku, w tym przede wszystkim traktowanie odpadów – jeżeli powstaną – jako potencjalnego źródła surowców wtórnych, często niedostępnych ze względu na brak zasobów (surowce krytyczne), powszechnego wykorzystania ciepła odpadowego czy wielokrotnego zagospodarowania wody²⁶;
- 2) wprowadzenia polityki finansowej wspierającej rozwój nowych technologii, procesów i usług oraz inwestycji i rozwiązań organizacyjnych realizujących działania w kierunku GOZ, w tym innowacji i ekoinnowacji;
- 3) edukacji i zrównoważonej konsumpcji w celu poszukiwania akceptacji dla produktów i działań w kierunku GOZ, a także zwiększania świadomości ekologicznej.

Tak więc w większości jednak przypadków CE jest w praktyce traktowana technokratycznie, jako zjawisko odnoszące się do zasobów materialnych (np. przestrzeń, zasoby wody, tereny zielone itp.). Moim istotnym wkładem do modyfikacji koncepcji CE jest wykazana w omawianej monografii potrzeba odnoszenia jej również do niematerialnych aspektów związanych z funkcjonowaniem i rozwojem miasta, co oznacza pogłębioną refleksję użytkowników miasta (mieszkańców, przedsiębiorców, turystów), ale przede wszystkim jego władz na temat możliwości oszczędności i poszanowania każdego zasobu miasta, ze szczególnym uwzględnieniem kluczowych i trudno odnawialnych.

Sygnalizowane powyżej właściwości GOZ, z którymi również i ja się utożsamiam, są jednak przyjmowane w praktyce najczęściej, jako wyczerpujące istotę tego modelu rozwoju. Jednak w moim przekonaniu problematyka GOZ, szczególnie w odniesieniu do miast, może odwoływać się do każdego obszaru funkcjonowania i rozwoju jednostki osadniczej oraz każdego

²⁵ Kudłacz M., *Miasto-Idea. Nowe podejście do gospodarowania zasobami miast*, CeDeWu, Warszawa, 2021, s. 8-9.

²⁶ Komar, I., *Rational use of natural resources and resource cycles*, Wyd. Nauka, 211, 1975.

rodzaju zasobów, również niematerialnych. W moim autorskim ujęciu koncepcja miejskiej gospodarki okrężnej posiada pewne cechy charakterystyczne, które syntetycznie rozwijam i uzasadniam w kilku następujących punktach.

Po pierwsze chodzi przede wszystkim o refleksję na temat poniesionych już kosztów społecznych prowadzonej działalności rozwojowej i wpływu określonego typu rozwoju na zasoby, często w innych obszarach funkcjonowania i rozwoju miasta. Jak przykładowo system transportowy wpływa na zasoby środowiska naturalnego? Jak polityka turystyczna miasta wpływa na jego przestrzeń symboliczną? Czy też: jak polityka w obszarze kultury wpływa na kapitał społeczny miasta?

Po drugie, w moim autorskim założeniu, zasoby miasta i polityki miejskie, zgodnie z założeniami modelu GOZ, należy traktować w ujęciu długoterminowym. Horyzont przewidywania w politykach miejskich na ogół maksymalnie dotyczy horyzontu przewidywania przyjmowanego w strategii rozwoju, ale dużo częściej jest kadencyjny. Trwałość rozwiązań związana jest z koniecznością utrzymania niezmienności polityki w odniesieniu do zasobów trudno odtwarzalnych, jak przykładowo: środowisko naturalne, czy przestrzeń, albo wspomniana już symbolika miasta.

Po trzecie implementacja założeń zgodnych z CE oznacza rezygnację z wdrażania założeń modelu charakterystycznego dla *New Public Management* w swojej skrajnej wersji, która zakłada, że dynamika rozwoju, efektywność, wynik finansowy jest podstawowym wyznacznikiem sukcesu podmiotu zarządzającego miastem. W miejskich politykach publicznych często dominuje taki pogląd, że sukces miasta mierzy się poprzez ilość i wartość zaabsorbowanych zewnętrznych sygnałów rozwojowych. To prawda, co *de facto* jest tylko wskazaniem, że LE również ma charakter rozwojowy i przynosi ze sobą impulsy rozwojowe²⁷. W myśl założeń CE miasto ma się rozwijać w sposób harmonijny i „nie za wszelką cenę”. W ten sposób można budować swoją osobowość, tożsamość, z którymi będą utożsamiać się mieszkańcy i inni użytkownicy miasta, chroniąc zasoby również dla przyszłych pokoleń.

²⁷ LE może pobudzać gospodarkę, jednak zawsze powstaje pytanie o całkowite koszty rozwoju. Można wskazać na liczne przykłady dysfunkcji w miastach, które są następstwem, np. bezrefleksyjnej zabudowy mieszkaniowej (także biurowcami) w miejscach do tego nieprzeznaczonych. Powoduje to, np. wzrost kosztów lub/i pogorszenie jakości funkcjonowania systemu transportowego, obniżenie funkcjonalności korytarzy przewietrzania, obniżenie walorów krajobrazowych lub historycznych, a także nadmiernego zagęszczania zabudowy osiedlowej. Wszystko to nie tylko obniża bieżącą jakość życia, ale również buduje wizerunek miasta, w perspektywie mało przyjaznego dla potencjalnych użytkowników.

Po czwarte miasto funkcjonujące zgodnie z założeniami koncepcji CE nie musi naśladować aktualnie popularnych koncepcji rozwoju miast. Chodzi o to, aby tworzyło własny model rozwoju, pasujący do niepowtarzalnego „kodu DNA”, dzięki czemu z jednej strony można czerpać ze współczesnych osiągnięć technologicznych i społecznych, ale z drugiej to władze miasta same decydują o tym które elementy i w jaki sposób wykorzystać do rozwoju, budowy własnej tożsamości i ochrony zasobów. Dlatego też mój koncept²⁸ oparty o założenia modelu CE w monografii nazwałem „Miastem-idea”, a nie „idea-miasta” (np. okrężnego), ponieważ miasta posiadają własną podmiotowość, unikalne zasoby i własną politykę (dlatego często używam zwrotów liczby mnogiej – miejskie polityki publiczne), które pozwalają na osiągnięcie zamierzonych celów i ochronę zasobów. Ten sposób rozumienia okrężności miast i wartości wskazuje na szczególne miejsce miejskich polityk publicznych w analizach dotyczących CE. Koncepcja gospodarki okrężnej ma wspólny mianownik z koncepcją ekonomii wartości²⁹. W obu podkreśla się konieczność prowadzenia działań z myślą o długookresowych konsekwencjach (opartych na kryterium trwałości), odpowiedzialnych, obniżających koszty społeczne, będące konsekwencją polityki rozwoju. To, że zasoby są wysoko cenne, zależy od ich rzadkości, kosztów wytworzenia, spekulacji, a także ich potraktowania jako źródła tezauryzacji. Pewne rzeczy mogą mieć przypisaną w procesach społeczno-gospodarczych podwójną funkcję, tj. zasobów i wartości, np. Puszcza Białowieska. Reprezentuje ona wartości jako dobro światowe wpisane na listę UNESCO, ale może też pełnić funkcję użyteczności, zaspokajając potrzeby turystyczne, rekreacyjne a także stanowić zasób drewna do celów produkcyjnych. Jako założenie należy przyjąć, że między wartościami i zasobami istnieje związek zarówno komplementarny, jak i substytucyjny. Miasto, które ma mniejsze zasoby materialne, teoretycznie może mieć wysokie

²⁸ Istota jednej z wiodącej w mojej monografii kategorii: „Miasto-Idea”, szeroko omawiana jest w publikacji z moim współautorstwem: Bendyk E., Hausner J., Kudłacz M, *Miasto-Idea. Nowe podejście do rozwoju miast*, Open Eyes Book 1, wyd. Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej, Kraków, 2016.

„Miasto-Idea” nie jest w założeniu kolejną uniwersalną ideą miasta (np. idea miasta zielonego, idea miasta inteligentnego, itp.). Chodzi natomiast o wypuklenie kwestii, że każde miasto, aby mogło się rozwijać, musi określić swoją w zasadzie niepowtarzalną ideę, przez co rozumie się specyficzny dla tego miasta proces wykorzystania jego potencjału rozwojowego i generowania wartości. Biorąc to pod uwagę warto zauważyć, że określenie „Miasto-Idea” nie dotyczy tego, jak miasto ma się rozwijać, a raczej kwestii, że każde miasto powinno mieć swoją własną ideę, co jest konstytuowane przez swoją, a nie uniwersalną ideę. Nie jest to zatem model rozwoju miasta, który może wprost, bez żadnych korekt odwzorowywać struktury innych jednostek miejskich. Funkcjonowanie i rozwój miasta nie ma polegać na tym, że odwzorowuje się jakąś ideę w specyficznych warunkach. Ważniejsze z punktu widzenia efektywnego wykorzystania zasobów w procesie rozwoju wydaje się nie to, co jest uniwersalne, ale to, co trwałe i dobre dla kluczowych, unikalnych zasobów miasta.

²⁹ Kudłacz M., *Ekonomia wartości w kontekście zarządzania rozwojem miast – przypadek Krakowa*, Kultura i Rozwój 4(5)/2017, Warszawa, s. 43-46. Szersze rozwinięcie tej problematyki proponuje J. Hausner w książce: *Spółeczna czasoprzestrzeń gospodarowania. W kierunku ekonomii wartości.*, wyd. Nieoczywiste, Warszawa, 2019.

oceny walorów materialnych i niematerialnych w wyniku specyficznego systemu wartości i przez to posiadać przewagę konkurencyjną, która coraz częściej wynika z przewag zasobów pozamaterialnych i intelektualnych i coraz silniej związanych ze społecznymi systemami wartości. Niższa produktywność przemysłu może być rekompensowana poprzez wyższe wartości egzystencjalne, podnosi zatem subiektywnie odczuwaną jakość życia³⁰ (Kudłacz, 2021, s. 10-11).

W opisywanej monografii oprócz analizy koncepcji CE i LE w ujęciu teoretycznym, sposobu pojmowania pojęcia zasobów i jego typologii, dokonuję analizy uwarunkowań kontekstowych w ujęciu retrospektywnym i współczesności. Jeżeli przedmiotem analizy są rzadkie, wyczerpywalne i miastotwórcze zasoby miasta, to ważne są odpowiedzi na pytanie: jak na przestrzeni wieków zmieniało się pojęcie i sposób postrzegania tychże zasobów oraz w jaki sposób współczesne uwarunkowania kontekstowe (globalizacja, metropolizacja i cyfryzacja gospodarki oraz zachodzące zmiany klimatyczne) wpływają na sposób gospodarowania nimi.

Powstało wiele prac na temat CE lub pokrewne^{31 32 33}, w tym odnoszących się do gospodarki okrężnej miast³⁴. Istotna część przytoczonych powyżej źródeł nie odnosi się bezpośrednio do miasta. Jak już wspomniałem, dominuje jednak technokratyczne podejście do tego zagadnienia. Na różnych etapach powstawania i konsumpcji produktu (dobra materialnego) można dokonać analizy możliwości odzyskania zasobów, ale w tym miejscu warto pokusić się o refleksję i odpowiedź na pytanie: czy na pewno do procesu rozwojowego muszą zaangażować zasoby w określonej wielkości? Czy da się uniknąć efektów ubocznych prowadzonej działalności produkcyjnej (np. degradacja środowiska naturalnego, nadmierna eksploatacja cennych zasobów)? Również w odniesieniu do miasta, np. poprzez odpowiedź na pytania: jakie zasoby traci miasto poprzez nadmierną komercjalizację przestrzeni przez deweloperów, infrastrukturę turystyczną, brak refleksji nt. utrzymywania terenów zielonych, ale również przestrzeni symbolicznej miasta, która ujawnia się poprzez denominację zasobów

³⁰ Kudłacz M., *Miasto-Idea. Nowe podejście do gospodarowania zasobami miast*, wyd. CeDeWu, Warszawa, 2021, s. 10-11, lub szerzej [w:] Kudłacz M., *Miasto jako miejsce wytwarzania wartości*, Zarządzanie Publiczne 1(39)/2017, s. 104.

³¹ Hislop H. i Hill J., *Circular economy: some definitions*, 2011, <http://www.circular.academy/circular-economy/some-definitions/>

³² Stahel W. i Reday, G., *Jobs for Tomorrow, the Potential for Substituting Manpower for Energy*, Vantage, Press, New York 1981.

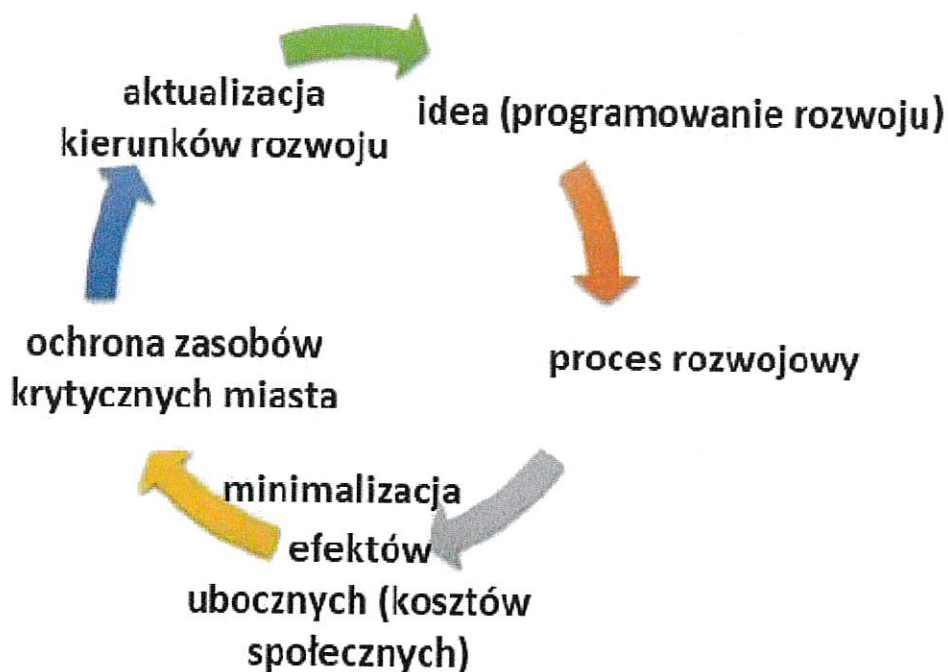
³³ Kulczycka J. (red.), *Gospodarka o obiegu zamkniętym w polityce i badaniach naukowych*, Wyd. IGSMiE PAN, Kraków 2019.

³⁴ np. <https://www.oecd.org/regional/cities/circular-economy-cities.htm> (data dostępu: 5.09.2023 r.)

historycznych i kulturalnych? Albo: jak funkcjonuje system współpracy pomiędzy biznesem, instytucjami zapewniającymi odpowiednią podaż wiedzy i innowacji oraz samorządem miejskim, lub tym ostatnim w relacji do organizacji pozarządowych? Można by zapytać: z jakimi konsekwencjami dla Wenecji wiąże się przyjazd ok. 30 mln turystów rocznie, co stanowi niewiele poniżej 100 tys. turystów dziennie?

Z perspektywy polityk publicznych model miejskiej gospodarki okrężnej, zgodny z konceptem Miasto-Idea, można przedstawić zgodnie z poniższym schematem. Jak wspomniano funkcjonowanie i rozwój miasta powinny opierać się na autonomicznej idei, która polega na specyficznym sposobie ochrony i wytwarzania zasobów miasta, które towarzyszyć powinny działaniom rozwojowym, jak również w działaniach dotyczących zapewnienia optymalnego modelu funkcjonowania miasta (zapewniania potrzeb obywatelskich w formie usług publicznych). Implementacja tych założeń powinna odbywać się również poprzez zapewnienie minimalizacji efektów ubocznych, co powinno być korzystne dla zachowania zasobów krytycznych miasta. Wobec zmieniających się uwarunkowań kontekstowych i potencjalnej możliwości dezaktualizacji modelu rozwoju, konieczne jest stałe monitorowanie „biegu zdarzeń” i ewentualne korygowanie przyjętych wcześniej wskazań dla prowadzonej polityki rozwoju.

Ryc. 1. Schemat miejskiej gospodarki okrężnej

Źródło: opracowanie własne.

Model gospodarki okrężnej, jak wspomniano już w założeniach bazuje na koncepcji *recyclingu*, ale jest to model bardziej złożony. Odzyskiwaniem zasobów, w różnej postaci, można zajmować się praktycznie na każdym etapie planowania i implementacji procesów rozwojowych. Ważna jest również typologia pojęcia zasoby w odniesieniu do miast.

Syntetyzując rozważania przyjąłem, że podstawowymi obszarami zarządzania miastem są: gospodarka, społeczeństwo (w tym także zasoby kultury), przestrzeń (w tym także zagospodarowanie środowiska naturalnego). Wspomniane obszary z jednej strony stanowią odrębne sfery funkcjonowania i rozwoju miasta, wymagające innych narzędzi oddziaływania, z drugiej strony natomiast wspomniane sfery tworzą system naczyń połączonych, wzajemnie na siebie oddziałujących. W ramach każdego z tych obszarów miasto dysponuje określonymi zasobami, o różnej wartości użytkowej. Ekonomiczny (gospodarczy) punkt widzenia odnosi się przede wszystkim do zarządzania zasobami materialnymi, z ukierunkowaniem na budowanie atrakcyjności lokalizacyjnej, mającej konotacje z kondycją finansową miasta. Perspektywa społeczna obejmuje aspekty kulturowe rozwoju miasta, a także odpowiedni poziom kapitału ludzkiego i kapitału społecznego. Wreszcie przestrzeń oznacza m.in.: infrastrukturę i jej funkcjonalność, środowisko, w tym błękitno-zieloną infrastrukturę. W każdym z tych obszarów możemy mówić o zasobach i wartościach zgodnie z przytoczonymi powyżej cechami. Możemy zatem analizować zasoby z perspektywy ich nominalnej (materialnej, w tym użytkowej) wartości, albo też powszechności dostępu (brak powszechności oznacza, że mamy do czynienia z dobrami rzadkimi, kluczowymi). Można również rozważać wartości zasobów z perspektywy szerszej, ogólniejszej, aksjologicznej (np. zaufanie, poczucie bezpieczeństwa, wspólnotowość, itp.), co ma miejsce w omawianej monografii.

W swoich analizach zajmowałem się oceną na ile procesy rozwojowe zachodzące w miastach generują efekty uboczne, które materializują się w postaci utraty zasobów, szczególnie trudno odtwarzalnych. Np. marnotrawienie przestrzeni, lub jej złe użytkowanie, co powoduje np. zabudowa tzw. „korytarzy przewietrzania”, lub brak systemów retencyjnych skutkujący podtopieniami nowopowstałych inwestycji, lub też skrajna komercjalizacja przestrzeni o wysokich wartościach historycznych, co jak wspomniano, może powodować ich denominację.

2.2.2. Wyniki przeprowadzonych badań, metoda badawcza i najważniejsze konkluzje

Na potrzeby prowadzonych analiz empirycznych, stworzyłem własny zestaw cech mierzących strony pozytywne i negatywne modelu CE i LE. Biorąc pod uwagę fakt, iż w prezentowanych dotychczas rozważaniach odnoszących się do CE oraz LE, jednoznacznie wyżej oceniane są wartości pierwszej z nich, w relacji do wartości drugiej, zasadne wydaje się założenie, że miejska gospodarka okrężna powinna być traktowana jako model wzorzec, zaś miejska gospodarka linearna jako model odwzorowanie³⁵. Opracowałem również autorskie elementy składowe modelu. W monografii przybliżyłem istotę każdej z przyjętych składowych. Zdecydowano, że składowymi, inaczej wymiarami, modeli będą:

- 1) gospodarowanie zasobami,
- 2) kształtowanie atrakcyjności lokalizacyjnej,
- 3) wrażliwość na efekty zewnętrzne,
- 4) dynamika systemu społeczno-gospodarczego.

Przesądzające znaczenie w systemie funkcjonowania miasta pod kątem okrężnego lub linearnego charakteru ma pierwsza z nich. To ona ma opisywać w odpowiednim przybliżeniu sposób gospodarowania kluczowymi dla rozwoju miasta zasobami. Ponadto jako jedyna w przesądzającym zakresie koncentruje się na kapitale rzeczowym i osobowym, a więc na „twardych” determinantach/podstawach rozwoju. Kolejne składowe znacząco bardziej koncentrują się na determinantach miękkich. Z kolei ostatnia składowa modelu w większym zakresie powinna być traktowana jako przejaw/miara przeważającego charakteru systemu (bardziej okrężny lub bardziej linearny), aniżeli wyznacznik/podstawa sprzyjająca osiągnięciu ścieżki rozwoju okrężnego lub linearnego.

³⁵ Model wzorzec i model odwzorowanie to dwie zasadnicze interpretacje pojęcia „model”, zależne od funkcji, jaką model spełniać ma w danym badaniu. Na gruncie zastosowań w ekonomii, zarządzaniu i politykach publicznych w obydwóch znaczeniach model stanowi uproszczony i wyidealizowany obraz/schemat określonego wycinka rzeczywistości. Czyniąc rozróżnienie między upraszczaniem a idealizowaniem, należy wyjaśnić, że upraszczanie sprowadza się do pomijania istniejących cech, właściwości, czynników, które w kontekście przeprowadzanych badań uznajemy za nieistotne lub mało istotne, co jednocześnie pozwala nam na koncentrację (wyeksponowanie) na „parametrach” przesądzających o istocie badanego aspektu systemu (rzeczywistości). Idealizacją jest natomiast przyjmowanie właściwości lub nadawanie wartości co najmniej trudnych do osiągnięcia w realnych warunkach. Jest to czynione z rozmysłem po to, aby odpowiednio eksponować pożądane cechy (struktury) danego systemu, ku rozwiązaniom którego zmierzać powinny działania skutkujące zmianami (ewolucją) wspomnianej struktury.

Tabela 2. Strony pozytywne i negatywne modelu gospodarki okrężnej i gospodarki linearnej (założenia modelowe) – schemat tabeli ujętej w monografii³⁶

Składowe modelu	<i>Urban circular economy: model wzorzec</i>			<i>Urban linear economy: model odwzorowanie</i>		
	Właściwości składowych modelu	Strony pozytywne	Strony negatywne	Właściwości składowych modelu	Strony pozytywne	Strony negatywne
1) gospodarowanie zasobami	1			1		
	2			2		
		
	n ₁			n ₁		
2) kształtowanie atrakcyjności lokalizacyjnej	1			1		
	2			2		
		
	n ₂			n ₂		
3) wrażliwość na efekty zewnętrzne	1			1		
	2			2		
		
	n ₃			n ₃		
4) dynamika systemu społeczno-gospodarczego	1			1		
	2			2		
		
	n ₄			n ₄		

Źródło: Opracowanie własne.

Ponadto, opracowałem zestaw wskaźników określających poziom okrężności (linearności) miast³⁷. W ramach wskazanych powyżej obszarów funkcjonowania i rozwoju miasta (składowe modelu) można określić „stopień okrężności miasta”, będący następstwem działania jego władz. Działania te można rozpatrywać z punktu widzenia racjonalności i efektywności nakładów niezbędnych do realizacji celów, kosztów społecznych prowadzonych działań, w tym również kryterium trwałości oraz skali oddziaływania na poszczególne, ważne dla użytkowników miasta obszary jego funkcjonowania i rozwoju. Aby dokonać analizy „stopnia okrężności”, wspomniane składowe modelu zdezagregowałem na bardziej szczegółowe komponenty, którym w dalszym postępowaniu badawczym przypisane zostały konkretne wskaźniki umożliwiające mierzenie stopnia okrężności (linearności)³⁸ w funkcjonowaniu i

³⁶ Tabela z w pełni rozbudowanymi w treściach znajduje się w omawianej monografii, str. 162-165.

³⁷ Kwestia linearności i okrężności miast została syntetycznie wyjaśniona na początku podrozdziału 3.1. niniejszego autoreferatu.

³⁸ Przyjmuje się na potrzeby analizy prowadzonej w niniejszej książce, że wysoki poziom okrężności oznacza jednocześnie niski poziom linearności. Nie ma zatem potrzeby badania analizy okrężności i linearności, ponieważ dany poziom okrężności jednocześnie wskazuje poziom linearności. Należy dodatkowo zauważyć jednak, że wspomniane koncepcje rozwoju miasta (CE i LE) wprost wzajemnie się nie wykluczają; że przykładowo CE nie jest

rozwoju miasta. To pozwoliło na określenie wskaźników syntetycznej oceny polskich metropolii w ujęciu dynamicznym.

Tabela 3. Wskaźniki syntetycznej oceny wybranych miast w świetle założeń modelu *circular economy* (uporządkowane w układzie wartości malejących)

2016		2017		2018		2019	
Wrocław	0,628	Wrocław	0,606	Warszawa	0,561	Warszawa	0,615
Warszawa	0,507	Warszawa	0,553	Wrocław	0,535	Wrocław	0,584
Gdańsk	0,496	Gdańsk	0,525	Kraków	0,517	Kraków	0,554
Poznań	0,488	Poznań	0,474	Poznań	0,502	Poznań	0,485
Kraków	0,434	Kraków	0,467	Gdańsk	0,490	Gdańsk	0,460
Łódź	0,382	Łódź	0,398	Łódź	0,432	Łódź	0,427
Bydgoszcz	0,332	Bydgoszcz	0,387	Bydgoszcz	0,432	Bydgoszcz	0,390
Szczecin	0,320	Szczecin	0,356	Szczecin	0,384	Szczecin	0,386

Źródło: Kudłacz M. *Miasto-Idea. Nowe podejście do gospodarowania zasobami miast*, wyd. CeDeWu, Warszawa, 2021, s. 173.

W ramach odrębnego badania przeprowadziłem również analizę polityk miejskich w kontekście idei miasta okrężnego. Jest to istotne ze względu na fakt (jak już wspomiano), iż funkcjonowanie i rozwój miast zależy zarówno od procesów naturalnych i niezależnych od administracji publicznej, jak i polityki rozwoju. Celem zachowania przejrzystości przedstawianych analiz i formułowanych na tej podstawie wniosków przyjęto, że dominującym narzędziem badania – jednolitym dla wszystkich branych pod uwagę dokumentów – będzie tzw. macierz ocen. Kluczowe znaczenie w prezentowanej metodyce analizy mają oczywiście autorskie oceny sposobu pojmowania posiadanych zasobów i barier rozwojowych oraz kierunku wpływu celu (jego realizacji) na utrwalanie bądź osłabianie koncepcji CE i LE. W tabeli są one oznaczone symbolem „-1/0/1” z uwagi na quasi-binarny sposób oceny. W tym wypadku, ocena „-1” oznacza sprzyjanie założeniom charakterystycznym dla modelu LE, „1” oznacza, że planowane do realizacji działania w ramach określonego celu sprzyjają założeniom właściwym modelowi CE, zaś „0” oznacza neutralność: nie CE, ale i nie LE. Badanie to przeprowadziłem dla Krakowa i Wrocławia analizując w ten sposób strategie rozwoju oraz studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Poniżej przykładowa macierz oceny.

pełnym zaprzeczeniem LE. Można znaleźć komentarz autora w tej sprawie w rozdziale 4. Kwestia ta będzie jeszcze podniesiona w podrozdziale 5.2.

Tabela 4. Przykładowa macierz oceny celów Strategii rozwoju miasta Krakowa, Tu chcę żyć. Kraków 2030, w świetle wymogów CE oraz LE³⁹

Składowe modelu Cele strategiczne	Gospodarowa nie zasobami	Kształtowanie atrakcyjności lokalizacyjnej	Wrażliwość na efekty zewnętrzne rozwoju	Dynamika systemu społeczno- gospodarczego	SUMA
CEL STRATEGICZNY I Kraków – otwartą i harmonijną metropolią o znaczeniu międzynarodowym w sferach: innowacji, nauki, gospodarki i kultury	1	-1	-1	-1	-2
CEL STRATEGICZNY II Kraków – miasto rozwijające gospodarkę opartą na wiedzy	-1	0	0	-1	-2
CEL STRATEGICZNY III Kraków – kreatywna i korzystająca z potencjału kulturowego nowoczesna metropolia	-1	-1	-1	0	-3
CEL STRATEGICZNY IV Kraków – miasto przyjazne do życia	0	0	0	0	0
CEL STRATEGICZNY V Silna wspólnota samorządowa mieszkańców Krakowa	0	0	0	0	0
CEL STRATEGICZNY VI Kraków – nowoczesnie zarządzana metropolia	0	0	0	0	0
SUMA	-1	-2	-2	-2	

Źródło: Źródło: Kudłacz M. *Miasto-Idea. Nowe podejście do gospodarowania zasobami miast*, wyd. CeDeWu, Warszawa, 2021, s. 181.

2.2.3 Podsumowanie wkładu przeprowadzonych badań w rozwój dyscypliny nauki o polityce publicznej i administracji

Mój wkład w rozwój dyscypliny naukowej nauki o polityce i administracji wynikający z osiągnięcia celów badawczych i naukowych przedstawia się następująco:

- wzbogaciłem nurt badań w dyscyplinie polityk publicznych i administracji poprzez badania nad miastami, w szczególności polskimi, o wiedzę z zakresu poziomu ich cyrkularności,

³⁹ Suma wiersza mówi o zakresie spełniania przez dany cel strategiczny właściwości CE lub LE. Suma zaś kolumn ujawnia respektowanie przez zapowiadaną danym dokumentem strategicznym politykę rozwoju składowych modelu CE lub LE.

również w odniesieniu do zasobów niematerialnych miast. Analizy te przeprowadziłem na przykładzie ośmiu najludniejszych metropolii w Polsce.

- Dokonałem analizy polityk publicznych poprzez ocenę zapisów dokumentów planistycznych, szczególnie pod kątem realizacji koncepcji w myśl koncepcji *circular economy*.
- Zdiagnozowałem oraz wykazałem wpływ tzw. megatrendów gospodarczych na charakter (pozytywny lub negatywny), dynamikę i kierunki rozwoju miast w Polsce.
- Określiłem kierunki rozwoju miast w Polsce w szczególności w odniesieniu do miejskich polityk wodnych, także w odniesieniu do koncepcji *circular economy*.
- Określiłem przyczyny nieadekwatności i dezaktualizacji współczesnych koncepcji rozwoju miast opartych na linearnym modelu rozwoju w odniesieniu do modelu cyrkularnego.
- Kolejnym wkładem w rozwój dyscypliny naukowej polityki publicznej i administracji jest identyfikacja i charakterystyka przyczyn i konsekwencji realizacji określonej polityki rozwoju miast w odniesieniu do zasobów, uznanych powszechnie za kluczowe (miastotwórcze i trudno odnawialne).
- Zaproponowałem nowe ujęcie definiowania rozwoju miast, które niekoniecznie albo nie wyłącznie odnosi się do wskaźników określających rozwój bazy ekonomicznej miasta, ale również wskazują na społeczne koszty, szczególnie związane z kluczowymi zasobami miasta.
- Odniosłem koncepcję CE również do niematerialnych aspektów związanych z funkcjonowaniem i rozwojem miasta, co oznacza pogłębioną refleksję użytkowników miasta (mieszkańców, przedsiębiorców, turystów), ale przede wszystkim jego władz na temat możliwości oszczędności i poszanowania każdego zasobu miasta, ze szczególnym uwzględnieniem kluczowych i trudno odnawialnych.

2.3. Charakterystyka zestawu artykułów uzupełniających główne osiągnięcia naukowe

Spośród 57 moich recenzowanych publikacji⁴⁰ do głównej oceny mojego dorobku przedstawiłem zestaw poniżej scharakteryzowanych artykułów naukowych i moich udziałów w monografiach. W ramach prowadzonych analiz opublikowałem następujące, ważniejsze dla przedstawianych problemów, recenzowane artykuły lub rozdziały monografii, wpisujące się we wskazane cele badawcze (zostały przedstawione w porządku odpowiadającym strukturze powyższych celów):

P1. Kudłacz M., (2013), *Development of Metropolitan Areas in Poland Based on the Example of Cracow Metropolitan Area*, *Studia Regionalia*, vol. 35, s. 207-222.

<https://journals.pan.pl/dlibra/publication/112879/edition/98139/studia-regionalia-2013-vol-35-development-of-metropolitan-areas-in-poland-based-on-the-example-of-cracow-metropolitan-area-kudlacz-michal>

W opisywanym artykule wskazuję na charakter, zasięg i siłę relacji ekonomicznych zachodzących pomiędzy Krakowem a gminami wchodzącymi w skład województwa małopolskiego. Podstawą myślową dla analizy naukowej jest założenie zgodne z modelem grawitacji potencjałów, a także koncepcjach np. F. Perroux, G. Myrdala, czy A. Hoovera (K. Gawikowska-Hueckel), w których można między innymi zauważyć, że obecność od środka metropolitalnego stanowi szansę dla rozwoju otoczenia regionalnego i ważne jest, aby poszukiwać kanałów dyfuzji innowacji zasobów z metropolii. Z drugiej strony, obecność metropolii przyczynia się do powstawania wewnątrzregionalnej polaryzacji potencjału społeczno-gospodarczego. Istnienie miejsc uprzywilejowanych i speryferyzowanych względem metropolii jest wstępem do analiz polityk publicznych i prowadzenia polityki rozwoju lokalnego „ofensywnej” (polegającej na wzmacnianiu interakcji metropolia-otoczenie) lub/i „defensywnej” (polegającej na osłabianiu negatywnego wpływu metropolii poprzez drenowanie zasobów). Z tego punktu widzenia oprócz naturalnych interakcji opartych na swobodnych przepływach zasobów, ważna jest zatem polityka rozwoju, a więc efektywne wykorzystywanie relacji zachodzących pomiędzy metropolią a otoczeniem regionalnym.

⁴⁰ Pełny wykaz recenzowanych publikacji znajduje się w podrozdziale 3.1.1. niniejszego autoreferatu, natomiast niżej charakteryzowane opracowania zostały ułożone w kolejności wzajemnych powiązań tematycznych, a nie układu chronologicznego.

P2. Kudłacz M. (2023), *Shrinking cities – a theoretical perspective*, [w:] Mazur S. (red.), *Leadership in cities at risk of depopulation*, Routledge Taylor & Francis

Rozdział monografii stanowi inne ujęcie autorskiej analizy wyjaśniającej charakter relacji pomiędzy ośrodkami metropolitalnymi a otoczeniem regionalnym. Przedmiotem szczegółowej analizy są tu tzw. „miasta tracące funkcje”. W tekście wyjaśniam mechanizm (przyczyny) występowania zjawiska kurczenia się zasobów niektórych miast, a także konsekwencje społeczno-gospodarcze tego zjawiska szczególnie z perspektywy zjawiska metropolizacji oraz globalizacjami gospodarki. Artykuł w części odwołuje się do polityki rozwoju miast w kontekście poszukiwania sposobów przeciwdziałania przyczynom i konsekwencjom zjawiska kurczenia się miast, a więc nierównomiernego rozmieszczenia zasobów w ujęciu ponadlokalnym.

P3. Kudłacz M., (2016), *Zróżnicowania potencjału wewnątrzregionalnego wynikające z procesów metropolizacji na przykładzie wybranych przypadków sieci osadniczej*, *Studia i Materiały. Miscellanea Oeconomicae*, R. 20, nr 3, t. 1, s. 253-262;

[http://miscellanea.ujk.edu.pl/pdf,714,Michal Kudlacz Zroznicowania potencjalu wewnatrz regionalnego wynikające z procesow metropolizacji na przykladzie wybranych przypadko w sieci osadniczej.html](http://miscellanea.ujk.edu.pl/pdf,714,Michal%20Kudlacz%20Zroznicowania%20potencjalu%20wewnatrz%20regionalnego%20wynikajace%20z%20procesow%20metropolizacji%20na%20przykladzie%20wybranych%20przypadkow%20w%20sieci%20osadniczej.html)

Rozdział w monografii dotyczy kwestii miejskich polityk publicznych w świetle wyzwań, jakie niesie za sobą globalizacja gospodarki. Skutki globalizacji są różne dla poszczególnych miast: mogą być pozytywne lub negatywne, silne lub słabe, tendencja konsekwencji może mieć charakter rosnący lub malejący, jednak w każdym przypadku prowadzić powinna ona do świadomej rewizji założeń polityki i modelu zarządzania publicznego w kontekście wykorzystywania konsekwencji dla własnych celów (miast).

Z prowadzonych analiz nasuwa się wniosek, że rozwój lokalny miast jest determinowany nie tylko przez czynniki (determinanty sterowalne z pozycji podmiotu polityki), ale coraz mocniej poprzez uwarunkowania (determinanty niesterowalne). Wniosek ten skłonił do większego ukierunkowania przeprowadzanych analiz ku uwarunkowaniom kontekstowym i ich wpływowi na charakter (pozytywny lub negatywny), kierunki oraz dynamikę procesów rozwojowych miast. Niesterowalne determinanty rozwojowe wyznaczają cechy swoiste miast, a zatem politykę rozwoju należy dostosowywać do istniejących uwarunkowań, które dodatkowo są zmienne w czasie, a więc i polityka powinna ulegać procesom dostosowawczym. Podstawowe procesy o zasięgu globalnym będące w istocie rzeczy kontekstowymi nazywamy megatrendami gospodarczymi które są wszechobecne oraz nieuchronne.

W niniejszym artykule badałem przede wszystkim globalizację i metropolizację, jako dwa podstawowe megatrendy gospodarcze, których konsekwencje mogą być różne dla różnych miast, i co istotne, należy brać je pod uwagę przy projektowaniu polityk rozwoju.

Megatrendy w rozwoju mogą wywoływać różnorakie konsekwencje społeczne, gospodarcze, przestrzenne, kulturowe i środowiskowe, rzutujące na dynamikę i kierunki rozwoju miast, przykładowo: usieciwienie gospodarki, mobilność zasobów, zmiany w strukturze gospodarek lokalnych, i wiele innych. W mniejszym artykule podjąłem się próby określenia zasad budowania atrakcyjności lokalizacyjnej miast z perspektywy wyzwań jakie przynosi gospodarka globalna.

P4. Karwińska A., Kudłacz M., Sarzyński K., (2020), *Między zagrożeniem a nadzieją: polityka rozwoju miast Polski w kontekście globalnych megatrendów*, Wydawnictwo C.H. Beck [wkład autorski: 33%]. – Książka została dołączona do pakietu przekazywanych materiałów.

Niniejsza monografia stanowi podsumowanie rozważań nad megatrendami: globalizacją, metropolizacją, cyfryzacją gospodarki oraz zmianami klimatu na wybrane gminy w Polsce. Analiza stanowi podstawę do wskazania różnic w konsekwencjach na poziomie lokalnym, w zależności od cech swoistych, czyli unikalnego zestawu czynników i niesterowalnych uwarunkowań rozwojowych. To z kolei jest wskazaniem do realizacji określonej polityki rozwoju lokalnego w odniesieniu do konsekwencji globalnych megatrendów. Megatrendy te stanowią uwarunkowania rozwojowe, a więc w tym sensie są ramami, wewnątrz których można kształtować polityki miejskie.

Monografia powstała w interdyscyplinarnym gronie autorów, stąd mamy do czynienia z przenikaniem się społecznych, ekonomicznych i przestrzennych oraz politycznych aspektów związanych z analizą przyczyn i konsekwencji megatrendów rozwojowych, w odniesieniu do polskich miast.

Część empiryczna obejmuje analizy oparte na wykorzystaniu metod jakościowych i ilościowych, odnoszących się do wpływu megatrendów na funkcjonowanie wybranych polskich miast, a następnie analizy podejmowanych działań w tych miastach. W publikacji zawarte zostały również rekomendacje dla władz miejskich i innych instytucji współdecydujących o kierunkach rozwoju i wyborze optymalnych narzędzi dla dynamizacji procesów rozwojowych.

P5. Kudłacz M., (2014), *Zarządzanie rozwojem miast w Polsce: budowanie atrakcyjności lokalizacyjnej z perspektywy nowoczesnych, wielkomiejskich układów osadniczych*, Biuletyn Polskiej Akademii Nauk. Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, z. 253, s. 85-109; <http://journals.pan.pl/dlibra/publication/96042/edition/82789/content>

Niniejszy rozdział monografii dotyczy ekonomicznych aspektów funkcjonowania i rozwoju miast, z perspektywy prowadzonych polityk rozwojowych. Analiza miast z perspektywy polityk rozwoju może dotyczyć społecznych i politycznych konsekwencji przyjęcia określonego modelu rozwoju miasta. W analizie polityk publicznych istotne są również konsekwencje społeczno-gospodarcze (pojęcie rozwoju społeczno-gospodarczego składa się z dwóch komponentów. Posługując się nim sygnalizuje się, że rozwój społeczny warunkuje rozwój gospodarczy i odwrotnie. Bez jednego nie będzie drugiego, ale też oba komponenty współtworzą mechanizm napędzający „koło rozwoju”⁴¹, a także przestrzenne. W omawianym tekście podjąłem się próby określenia pojęcia atrakcyjności lokalizacyjnej w kontekście prowadzonej polityki rozwoju miast. Jak powszechnie wiadomo, w naukach o przedsiębiorczości posługujemy się pojęciem „podnoszenia konkurencyjności”. Dla podmiotów komercyjnych naturalnym zachowaniem są wszelkie działania zmierzające do podnoszenia konkurencyjności, przez którą możemy rozumieć zdolność do przyciągania konsumentów, a także zapewnianie trwałego wzrostu oraz zdolności do konkurowania, a więc prowadzenia działań zmierzających do osiągnięcia celów oraz powiększania zainteresowania swoimi dobrami lub usługami. Wszystko to prowadzić ma do powiększania wielkości przychodów nad kosztami. W przypadku polityk miejskich rzecz nie sprowadza się do generowania zysków, ale konkurowanie ma istotne inne znaczenie. Nadrzędnym celem funkcjonowania samorządów miejskich jest zapewnianie zaspokojenia zbiorowych potrzeb obywatelskich w formie usług publicznych. Jakość tych usług jest istotna z perspektywy odbiorców, którzy, tak jak w przypadku przedsiębiorczości, mogą utracić zainteresowanie jednym podmiotem na rzecz drugiego. Stąd silny zwrot miast w kierunku podnoszenia swojej atrakcyjności lokalizacyjnej (konkurencyjności), istotny z perspektywy obywateli, przedsiębiorców, turystów, a także szerzej, a więc mieszkańców z przyległego obszaru funkcjonalnego. Z tego punktu widzenia ważne jest również spostrzeżenie, iż oczekiwania względem prowadzonej polityki rozwoju są różne nie tylko w pomiędzy poszczególnymi grupami społecznymi, ale również w ich obrębie. Przedsiębiorcy wytwarzający dobra mają nieco inne oczekiwania względem dostępnych

⁴¹ Hausner J., Karwińska A., Purchla J., (red.), *Kultura a rozwój*, Narodowe Centrum Kultury, Warszawa, 2013, s. 21.

zasobów, niż firmy świadczące usługi, a także odbiorcy tych wytworów, jak np. seniorzy, studenci, rowerzyści, młode małżeństwa, etc.

P6. Kudłacz M., (2016), *Coordination of Local Development Planning and its Methods: Case Study of Kraków*, *Studia Regionalia*, vol. 46, s. 89-106; <http://www.ersa.org.pl/wp-content/uploads/2017/03/studreg-46-06.pdf>

Celem naukowym w omawianym rozdziale monografii jest przegląd różnych obszarów problemowych programowania rozwoju miast. Polityka rozwoju miast jest tu rozumiana jako wszelkie działania jej podmiotów na rzecz zaspokojenia potrzeb użytkowników miasta, a także zestaw działań służących projektowaniu rozwoju miasta. Istnieją trzy podstawowe obszary programowania rozwoju miasta: społeczno-gospodarcze, którego pewnego rodzaju syntezą działania, produktem jest strategia rozwoju miasta; planowanie przestrzenne, dla którego analogicznym opracowaniem jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a także planowanie finansowe, którego podstawowym narzędziem jest roczny budżet samorządu, a także wieloletnia prognoza finansowa. Strategia rozwoju, która wyznacza optymalną ścieżkę rozwoju społeczno-gospodarczego danego terytorium, w istocie rzeczy pozwala odpowiedzieć na pytania: „co?, w jakim kierunku i tempie? oraz przy jakich środkach i czynnikach?” podlegać będzie procesom rozwojowym na danym terenie. Studium zaś analogicznie odnosi się do pytania „gdzie”, w kontekście terytorium miasta, mają zachodzić procesy rozwojowe. Dokumenty tworzące kontekst finansowy gminy, określają kwestie dotyczące kapitałochłonności działań oraz potencjalnych źródeł finansowania. Z tego wyłania się kilka istotnych wniosków dla polityki rozwoju miast i gospodarowania zasobami: po pierwsze planowanie w obszarze społeczno-gospodarczym ma charakter pierwotny, a pozostałe dwa obszary, nie będąc mniej istotne, są wtórne – podejmując wspomniane obszary funkcjonowania w ujęciu chronologicznym. Po drugie, kluczem do optymalizacji polityk miejskich jest kwestia koordynacji (uspójnienia) trzech wspomnianych obszarów programowania rozwoju. Po trzecie, istnieje szereg czynników mogących zaburzać mechanizmy koordynacji polityk miejskich. Dotyczy to swoistej „rywalizacji” autorów strategii i studium, które nie biorą pod uwagę potrzeby zachowania odpowiedniej chronologii tworzenia dokumentów planistycznych, ponadto opracowania te, jeśli powstają w sposób „gabinetowy”, nie uwzględniają nawzajem kluczowych zapisów.

P7. Karwińska A., Kudłacz M., Węclawowicz G., (2017), *Dysfunkcje i eufunkcje amorficznego rozlewania miast w Polsce - perspektywa badawcza*, Studia Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN, t. 174, s. 94-102; [mój wkład autorski: 33%]

http://journals.pan.pl/Content/103107/PDF/10_Karwinska_.pdf?handler=pdf

Wskazany rozdział monografii dotyczy problemu amorficznego rozrostu miast na tereny, które w sensie administracyjnym do niego nie należą. W tekście analizujemy w interdyscyplinarnym zespole przyczyny i konsekwencje tego zjawiska na gruncie socjologicznym, ekonomicznym oraz z punktu widzenia polityk publicznych. Jest to o tyle istotne, że podjęta problematyka wpisuje się również w linearny sposób pojmowania (model) gospodarowania zasobami. W tym wypadku chodzi o konsekwencje działań motywowanych chęcią zysku przez deweloperów lub poszukiwania ciszy i spokoju (odgradzania się) przez tzw. „klasę metropolitalną”, która przenosi się z miast do gmin podmiejskich.

W Polsce jedną z przyczyn rozlewania się miast jest chaos przestrzenny spowodowany brakiem kontroli i koordynacji planowania rozwoju. Wynika to przede wszystkim z braku dobrego prawa i społecznego gospodarowania zasobami kultury i w Polsce⁴². Ten rodzaj degradacji krajobrazu, który nazywamy rozlewaniem się, w Polsce – w przeciwieństwie do krajów anglojęzycznych – nie ma swojego ustalonego początku, co jest odpowiedzią na pytanie: kiedy się zaczęło? Gminy, które otrzymały prawa miejskie, często zamykały dostęp do urzędów, czy zawodów dla przybyszów. Skutkowało to powstawaniem nowych ośrodków, często uboższych, nieufortyfikowanych, czasem współpracujących z gminą, czasem pozostających w opozycji.

P8. Karwińska A., Böhm A., Kudłacz M., (2018), *The Phenomenon of Urban Sprawl in Modern Poland: Causes, Effects and Remedies*, Zarządzanie Publiczne, nr 3 (45), s. 26-43; [mój wkład autorski: 33%] <https://ceish.icm.edu.pl/ceish/element/bwmeta1.element.desklight-5a07f7fc-9e25-40f4-a6e4-efec8ba26fcd/c/zp45-2.pdf>

Niniejszy artykuł stanowi kontynuację myśli zawartych w powyżej opisanym i dotyczy amorficznego rozrostu miast. Jest również kontynuacją heterogenicznych perspektyw poznawczych, co zjawisko *urban sprawl* wiąże się z linearnym, bezrefleksyjnym i dysfunkcyjnym rozrostem przedmieść, co stanowi konsekwencje zbyt liberalnego prawa w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego i braku długoterminowej perspektywy związanej z kosztami społecznymi prowadzonej działalności rozwojowej zarówno przez miasta-rdzienie (metropolie) oraz gminy stanowiące obszar funkcjonalny. W imię „łatwego zysku”

⁴² Kudłacz M., *Zróźnicowania potencjału wewnątrzregionalnego wynikające z procesów metropolizacji na przykładzie wybranych przypadków sieci osadniczej*, "Studia i Materiały. Miscellanea Oeconomicae" s. 249.

marnuje się przestrzeń, niepotrzebnie multiplikuje koszty infrastruktury komunalnej, a zatem polityki miejskie w tym ujęciu wpisują się w linearny model rozwoju.

Urban sprawl można określić jako „kulturową, spontaniczną odpowiedź” na specyficzne potrzeby i aspiracje różnych grup społecznych. Tworzące się bogatsze warstwy społeczeństwa (klasa średnia) poszukują nowych możliwości realizacji swoich aspiracji i w pewnym stopniu procesy suburbanizacji są związane z urzeczywistnianiem tych nowych oczekiwań społecznych. Należy jednak zauważyć, że realne warunki życia na terenach podmiejskich wciąż nie spełniają tych wysokich oczekiwań. Wiąże się to również z faktem, że Polska znajduje się w okresie „ostrego kryzysu” planistycznego, w związku z czym trudno jest realizować ważne zadania: godzenie interesów różnych grup mieszkańców i użytkowników różnych obszarów oraz zapewnienie przestrzeni do pogodzenia różnych celów rozwojowych, gospodarcze, społeczne i środowiskowe (Radziejowski 2002: 20).

P9. Kudłacz M., Hausner J. (red.), (2017), *Funkcjonowanie metropolii w Polsce: gospodarka, przestrzeń, społeczeństwo*, Wyd. 1 [dodruk], CeDeWu, [mój wkład autorski: 30%] - Książka została dołączona do pakietu przekazywanych materiałów.

Artykuł stanowi interdyscyplinarne spojrzenie na problematykę funkcjonowania i rozwoju współczesnych miast. Analizy w tym względzie miały kilka osi: historyczną i współczesną; miasta z perspektywy globalnej, centralnej, regionalnej i lokalnej; a także w kontekście polityk sektorowych, m.in. rynku pracy, innowacji, zdrowia, uwarunkowań prawnych, społecznych i politycznych, etc. Autorzy dokonali zatem analizy zarówno uwarunkowań kontekstowych dla rozwoju miast, jak również z punktu widzenia potencjału endogenicznego. Intencją redaktorów naukowych i autorów monografii było ukazanie wieloaspektowości funkcjonowania i rozwoju miast oraz podstawowych zależności i dylematów związanych z ich rozwojem. Stąd próba łączenia różnych perspektyw poznawczych oraz „pułapu” postrzegania miast: od globalnej do lokalnej.

P10. Bendyk E., Hausner J., Kudłacz M., (2016), *Miasto-Idea - nowe podejście do rozwoju miast* Open Eyes Book: Open Eyes Economy Summit, Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej [mój wkład autorski: 33%]
<https://oees.pl/download/1496050/>

W niniejszym artykule została podjęta próba wyjaśnienia funkcjonowania i rozwoju miasta ze względu na konsekwencje dla jego zasobów. Artykuł ten stanowi podstawę myślową dla formułowanych w kolejnych publikacjach założeń dla miejskiej gospodarki okrężnej. W

kontekście polityk publicznych zauważamy, że miejscy planiści nie dostrzegają dwóch podstawowych wymiarów przestrzeni miejskiej rozumianej jako *urbs* i *civitas* jednocześnie. Jeśli tak, to projektowanie i rozwój miasta zatracą swoją unikalną, charakterystyczną dla danego miasta ideę. Miasto musi być w pierwszej kolejności „symboliczne”, a dopiero w drugiej – „inżynierskie”. Zanik kulturowego spojrzenia na miasto powoduje, że słabnie jego rozwojowa podmiotowość. Samo uprzedmiotawia się i upodabnia do innych miast o podobnych materialnych parametrach.

W omawianym tekście mocniej zwracamy się w kierunku pojęcia miejskiej gospodarki okrężnej oraz ekonomii wartości. Tłumaczymy te pojęcia nieco szerzej niż tradycyjne definicje gospodarki o obiegu zamkniętym, wracając uwagę również na społeczne aspekty okrężności, o czym szerzej w rozdziale poświęconym charakterystyce monografii.

W niniejszym artykule po raz pierwszy używamy pojęcia „Miasto-Idea”, do którego odnoszę się w mojej głównej monografii. Chodzi tu o specyficzny dla miasta proces „wytwarzania” wartości. Jej uchwycenie wymaga dostrzeżenia, że miasto jest nie tylko przestrzenią fizyczną (zagospodarowaną materialnie, cywilizacją, przedmiotową), ale równocześnie społeczną (interaktywną, kulturową, podmiotową). Urządzenie miejskiej przestrzeni musi to uwzględniać, sprzyjając zawiązywaniu różnych – indywidualnych i wspólnotowych – więzi i relacji społecznych. Jak podkreśla Montgomery: „ (...) miasto, jako pewien społeczny projekt, wymaga od nas nie tylko tego, abyśmy razem żyli, lecz także tego, abyśmy razem się rozwijali i mogli rozkwitać dzięki zrozumieniu i świadomości wspólnoty naszego losu” (2015, s. 66).

Zasadniczo interwencja miejskiej władzy publicznej pośrednio stymuluje rozwój miasta. Taka interwencja musi być odcinkowa a nie totalna, lecz tak zogniskowana, aby działając konkretnie – punktowo i czynnikowo, zarazem - wywoływać szersze efekty przestrzenne i procesowe. A jeśli tak, to podejmowane przez miejskie władze publiczne interwencje muszą odzwierciedlać myślenie i podejście lateralne a nie linearne, co w szczególności musi się odnosić do kwestii dopływu określonych zasobów z zewnątrz miasta. Problem w tym, aby ten dopływ uzupełniał zasoby własne, wzmacniał je i aktywizował, a nie zastępował i wypychał. Jeśli jest inaczej, to rozwój miasta staje się zależny od napływu zasobów zewnętrznych, a ten musi się w końcu wyczerpać, co prowadzi w konsekwencji do zastoju. Miasto nie może się rozwijać bez takiego dopływu, ale sedno w tym, że musi on być selektywny i warunkowy, aby wspomagał zdolność do wykorzystywania i pomnażania zasobów własnych (wewnętrznych).

P11. Hausner, Kudłacz (2017), *Miasto-Idea – jak zapewnić rozwojową okrężność* Open Eyes Book 2, Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej [mój wkład autorski: 50%]
<https://oees.pl/download/1496032/>

Kolejnym odniesieniem się do miejskiej gospodarki okrężnej była publikacja z 2017 r., stworzona w związku z drugą edycją Open Eyes Economy Summit, w której rozwinęliśmy założenia charakterystyczne dla koncepcji miejskiej gospodarki okrężnej, opartej na cechach swoistych miast (unikalnym „kodzie DNA” miast).

Wprowadziliśmy, po pierwsze, dwa porządki (perspektywy) postrzegania zasobów miasta i wykorzystywania ich dla jego funkcjonowania oraz rozwoju, tzw.: synchronia oraz diachronia. W przypadku synchronii chodzi o działania miasta, biorąc pod uwagę powtarzalność (cykle) zdarzeń. Przykładowo, w tzw. dni „pracujące” o poranku, mieszkańcy miast potrzebują sprawnej komunikacji miejskiej, bo spieszą się do pracy, a po południu szeroko rozumianej infrastruktury „przemysłu czasu wolnego. Miasto powinno zatem dostarczać efektywnych rozwiązań, niezbędnych w danym momencie, powtarzalnych (miasto funkcjonuje w cyklach różnej długości). To jest ważne, ale trzeba też pamiętać, że miasto równocześnie się przeobraża – zmienia swoje położenie na spirali rozwoju, nawet jeśli pozornie tego nie widać. Tak więc miasto funkcjonuje również w diachronii – to jest zasadniczy element zjawisk gospodarczych (przemiana w czasie). Dotychczasowy paradygmat zarządzania miastem i jego rozwojem polegający na linearnym wykorzystywaniu zasobów wyczerpał się. W dłuższej perspektywie czasu prowadzić on będzie do coraz bardziej dotkliwego w skutkach marnowania zasobów i pogłębiania się dystansu pomiędzy bogatymi a biednymi (uprzywilejowanymi a wykluczonymi, czyli biorcami korzyści i dawcami zasobów). Trwanie w modelu gospodarki oportunistycznej powoduje, że skraca się horyzont podejmowanych działań, a wzorcowa formuła organizacyjna bazuje na jak najdalej posuniętej elastyczności, aby być zdolnym do skorzystania z każdej nadarzającej się okazji. Podmioty funkcjonujące w miastach przyjmują w stosunku do otoczenia orientację transakcyjną, a osłabiają relacyjną. Podobny sposób myślenia można odnieść do menedżerów miejskich (władz samorządowych), którzy pomimo posiadania wieloletnich dokumentów planistycznych grają w grę oportunistyczną.

P12. Kudłacz M., (2016), *Ocena neoweberowskiego paradygmatu zarządzania publicznego z perspektywy procesów gospodarczych* [w:] Mazur S. (red.), *Neoweberyzm w zarządzaniu publicznym: od modelu do paradygmatu?*, Wydawnictwo Naukowe Scholar

Analiza modeli zarządzania publicznego miast, w wielu przypadkach odnosi się do modelu biurokracji idealnej, nowego zarządzania publicznego, a także współzrządzenia miastem. Tymczasem można dokonać analizy uwarunkowań kontekstowych modeli zarządzania publicznego również w świetle funkcjonowania i rozwoju miast. Kluczową kwestią jest to, jak efektywnie miasta mogą wykorzystywać swoje zasoby, które z założenia mają charakter terytorialny i instytucjonalny. Pierwszy aspekt odnosi się do zasobów społeczno-ekonomicznych, przestrzennych i kulturowych dostępnych na danym terenie oraz determinacji do ich wykorzystania w celu osiągnięcia efektu mnożnikowego. Ten ostatni aspekt obejmuje działania na rzecz rozwoju instytucjonalnego rozumianego zarówno jako proces, jak i jako cel, co jest szczególnie istotne w kontekście optymalnego wykorzystania zasobów ludzkich, czasowych i finansowych w celu efektywnego świadczenia usług publicznych na rzecz mieszkańców danego terytorium.

Za menedżerskim podejściem do funkcjonowania administracji publicznej kryje się autokratyczna forma rządzenia. Podobnie jak w przypadku spółek prawa handlowego, decyzje podejmowane są przez niewielką grupę menedżerów odpowiedzialnych za ich wyniki. Nie podważając założeń modelu biurokratycznego, model zarządczy dodaje elementy wymierne (takie jak wyniki finansowe). Model neoweberowski nawiązuje do modelu biurokracji idealnej Maxa Webera z tym, że jest on bogatszy o doświadczenia modeli imperatywnych (*New Public Management*) oraz interaktywnych (*Governance*). Model neoweberowski (*Neoweberian State*) powstał na bazie dysfunkcji (obok niewątpliwych korzyści) wynikających z implementacji dwóch ostatnich wskazanych modeli zarządzania publicznego. W świetle przemian politycznych i społecznych zachodzących w świecie, począwszy od początku XXI w. Nazbyt liberalne polityki państw doprowadziły m.in do intensyfikacji aktów terrorystyczne w miastach (np. Nowy Jork, Madryt, Bruksela, etc.) oraz intensywnej komercjalizacji przestrzeni miejskich. Z tego punktu widzenia uzasadniony okazał się powrót do nadrzędnej roli państwa, lub szerzej, administracji publicznej różnych poziomów i kompetencji, celem przeciwdziałania powstałym dysfunkcjom rozwojowym. W niniejszych tekstach analizuję tę kwestię w odniesieniu do polityki rozwoju miast.

P13. Kudłacz M., (2017), *The Neo-Weberian Approach as a Public Management Model in Urban Areas* [w:] Mazur S., Kopyciński P. (red.), *Public Policy and the Neo-Weberian State*, Routledge Frontiers of Political Economy; nr 235, Routledge

Niniejszy rozdział w monografii stanowi kontynuację rozważań dotyczących neoweberowskiego modelu zarządzania publicznego, które prezentowałem w powyżej omawianej publikacji. Tym razem jednak w większym stopniu analizę odniosłem do problematyki funkcjonowania i rozwoju miast. Wskazuję tutaj na teoretyczne konsekwencje implementacji założeń poszczególnych, istotnych modeli zarządzania publicznego (*New Public Management*, a także *Governance*) dla miast analizując, jakie założenia z tych modeli mogą być teoretycznie obecne w *Neoweberian State*. Model, który zakłada większą rolę państwa (administracji publicznej) w funkcjonowaniu i rozwoju miast, co stanowi odejście od tradycyjnego, uwarunkowanego rynkowo (żywiotowo) modelu gospodarczego, będzie korzystać z najnowszych osiągnięć cyfrowych i wiązać się z ograniczeniami anonimowości i, w pewnym sensie, swobód obywatelski „na rzecz bezpieczeństwa” obywateli miasta. Tematyka ta jest interesująca zarówno z perspektywy polityki rozwoju miast, jak również linearnego bądź okrężnego gospodarowania zasobami miast.

P14. Kudłacz M., (2017), Miasto jako miejsce wytwarzania wartości, *Zarządzanie Publiczne*, nr 1 (39), s. 97-113

[https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Zarzadzanie_Publiczne/Zarzadzanie_Publiczne-r2017-t-n39_\(1\)/Zarzadzanie_Publiczne-r2017-t-n39_\(1\)-s97-113/Zarzadzanie_Publiczne-r2017-t-n39_\(1\)-s97-113.pdf](https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Zarzadzanie_Publiczne/Zarzadzanie_Publiczne-r2017-t-n39_(1)/Zarzadzanie_Publiczne-r2017-t-n39_(1)-s97-113/Zarzadzanie_Publiczne-r2017-t-n39_(1)-s97-113.pdf)

W niniejszym tekście analizuję rozwój miast w kontekście pojęcia wartości. Jest to szczególnie istotne z punktu widzenia głównych obszarów moich zainteresowań naukowych po roku 2016 (od momentu zainteresowania koncepcją Miasto-Idea).

W literaturze przedmiotu z pojęciem wartości utożsamiano też jakości estetyczne (piękno), polityczne (wolność, władza), związane z prestiżem (autorytet, wpływy), zachowawcze (zdrowie) czy też hedonistyczne (przyjemność). Osobną kategorię stanowią wartości materialne, najbliższe nauce o ekonomii, które utożsamiane są wprost z bogactwem, stanem posiadania i pochodnymi tego zjawiska. Od dawna utożsamiano wartość z dobrobytem (choć to niejedyne ujęcie), a ten z kolei wiązano ze stanem szczęśliwości, zadowolenia człowieka, czyli tym, że osoba podejmuje pewne działania w celu powiększenia owego dobrostanu. Można również twierdzić, że wartością jest to, co uruchamia ludzką motywację – przedmiot godny

pożądania, zasługujący na akceptację⁴³. Istnieją również definicje odnoszące się do kwestii czysto materialnych: wartością jest to, ile coś jest warte pod względem materialnym. Jest to cecha konkretnej rzeczy dająca się wyrazić równoważnikiem pieniężnym lub innym środkiem wymiany. Z ekonomicznego punktu widzenia wartością jest również skuteczność działania i efektywność, czy też opłacalność.

Według Amartyi K. Sena wartością jest ekonomiczna wolność – oderwanie od statusu przypisanego i przejście w kierunku statusu wytworzonego; także zdolność do tworzenia rzeczy nowych⁴⁴. Z całą pewnością wartościami są również współdziałanie i wspólnota. To jeden z powodów, dla których miasto miało szansę powstać, rozwinąć się i zapoczątkować narodziny unikalnych wartości. Omawiany artykuł stanowi naukowe połączenie pomiędzy różnymi sposobami ujęcia wartości, co jest szczególnie ważne w warunkach nadużywania perspektywy związanej z wykazanymi w monografii głównej: optymalizacją procesów, kultem efektywności gospodarki i dominującej komercjalizacji przestrzeni miejskiej. Artykuł ten stanowi moje intelektualne wprowadzenie do usystematyzowania pojęcia miejskiej gospodarki okrężnej w ujęciu społecznym i miejskiej ekonomii wartości.

⁴³ Świda-Ziemba, H. (red.) *Młodzież a wartości*, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa, 1979.

⁴⁴ Filek J., Kwarciński T., Miklaszewska J., Szymaniec P., Karwińska A., Zysk, W., *Wyzwania współczesności – wokół myśli społeczno-ekonomicznej Amartyi Kumar Sena*, wyd. Prakseologia, 156, 2014.

3. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych (informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej)

Poniższa struktura nawiązuje do wymogów określonych przez Radę Doskonałości Naukowej w dokumencie: „II. Wykaz aktywności naukowej albo artystycznej” i dokumencie: „III. Współpraca z otoczeniem społecznym i gospodarczym” oraz w dokumencie: „IV. Dane naukometryczne”.

3.1. Zestawienia dokumentujące dorobek naukowo-badawczy i ekspercki

3.1.1. Lista publikacji recenzowanych od roku 2011 (po uzyskaniu stopnia naukowego doktora)

Tabela 5. Lista publikacji wykazanych w podrozdziale 2.3. niniejszego autoreferatu (w kolejności prezentowanej we wspomnianym podrozdziale)

L.p.	Opis publikacji	Rodzaj publikacji	Wkład autora
P1	Kudłacz M., (2013), Development of Metropolitan Areas in Poland Based on the Example of Cracow Metropolitan Area, "Studia Regionalia", vol. 35, s. 207-222.	Artykuł naukowy	100%
P2	Kudłacz M. (2023), <i>Shrinking cities – a theoretical perspective</i> , [w:] Mazur S. (red.), <i>Leadership in cities at risk of depopulation</i> , Routledge Taylor & Francis	Rozdział w monografii	100%
P3	Kudłacz M., (2016), <i>Zróżnicowania potencjału wewnątrzregionalnego wynikające z procesów metropolizacji na przykładzie wybranych przypadków sieci osadniczej</i> , "Studia i Materiały. Miscellanea Oeconomicae", R. 20, nr 3, t. 1, s. 253-262; http://miscellanea.ujk.edu.pl/pdf,714 , Michal Kudłacz Zróżnicowania potencjału we wnatrzregionalnego wynikające z procesów metropolizacji na przykładzie wybranych przypadków sieci osadniczej.html	Artykuł naukowy	100%
P4	Karwińska A., Kudłacz M., Sarzyński K., (2020), Między zagrożeniem a nadzieją: polityka rozwoju miast Polski w kontekście globalnych megatrendów, Warszawa: Wydawnictwo C.H. Beck, 156 s.	Monografia	33%
P5	Kudłacz M., (2014), Zarządzanie rozwojem miast w Polsce: budowanie atrakcyjności lokalizacyjnej z perspektywy nowoczesnych, wielkomiejskich układów osadniczych, "Biuletyn Polskiej Akademii Nauk. Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju", z. 253, s. 85-109; http://journals.pan.pl/dlibra/publication/96042/edition/82789/content	Artykuł naukowy	100%
P6	Kudłacz M., (2016), Coordination of Local Development Planning and its Methods: Case Study of Kraków, "Studia Regionalia", vol. 46, s. 89-106; http://www.ersa.org.pl/wp-content/uploads/2017/03/studreg-46-06.pdf	Artykuł naukowy	100%
P7	Karwińska A., Kudłacz M., Węclawowicz G., (2017), Dysfunkcje i eufunkcje amorficznego rozlewania miast w Polsce - perspektywa badawcza, "Studia Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN", t. 174, s. 94-102; http://journals.pan.pl/Content/103107/PDF/10_Karwinska_.pdf?handler=pdf	Artykuł naukowy	33%

P8	Karwińska A., Böhm A., Kudłacz M., (2018), <i>The Phenomenon of Urban Sprawl in Modern Poland: Causes, Effects and Remedies</i> , "Zarządzanie Publiczne", nr 3 (45), s. 26-43; http://publicgovernance.pl/zpub/article/view/478	Artykuł naukowy	33%
P9	Kudłacz M., Hausner J. (red.), (2017), <i>Funkcjonowanie metropolii w Polsce: gospodarka, przestrzeń, społeczeństwo</i> , Wyd. 1 [dodruk]Warszawa: CeDeWu.	Redakcja naukowa monografii	50%
P10	Bendyk E., Hausner J., Kudłacz M., (2016), <i>Miasto-Idea - nowe podejście do rozwoju miast</i> , Open Eyes Book: Open Eyes Economy Summit, Kraków, 15-16 listopada 2016 r., Kraków: Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej, 167 s.	Rozdział w monografii	33%
P11	Hausner, Kudłacz (2017), <i>Miasto-Idea – jak zapewnić rozwojową okoliczność</i> : Open Eyes Book. 2, Kraków: Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej, 253.	Rozdział w monografii	50%
P12	Kudłacz M., (2016), <i>Ocena neo-weberowskiego paradygmatu zarządzania publicznego z perspektywy procesów gospodarczych</i> [w:] Mazur S. (red.), <i>Neoweberyzm w zarządzaniu publicznym: od modelu do paradygmatu?</i> , Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, s. 169-183.	Rozdział w monografii	100%
P13	Kudłacz M., (2017), <i>The Neo-Weberian Approach as a Public Management Model in Urban Areas</i> [w:] Mazur S., Kopyciński P. (red.), <i>Public Policy and the Neo-Weberian State</i> , Routledge Frontiers of Political Economy; nr 235, London; New York: Routledge, s. 152-161.	Rozdział w monografii	100%
P14	Kudłacz M., (2017), <i>Miasto jako miejsce wytwarzania wartości</i> , "Zarządzanie Publiczne", nr 1 (39), s. 97-113; http://publicgovernance.pl/zpub/article/view/416	Artykuł naukowy	100%

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 6. Pozostałe – poza wymienionymi w Tabeli 5 - recenzowane publikacje naukowe w autorstwie i współautorstwie od roku 2011 (w ujęciu chronologicznym)

L.p.	Opis publikacji	Rodzaj publikacji	Wkład autora
P15	Kudłacz M., Kutek K., Węgrzyn B., (2023) <i>Miejska gospodarka wodna w kontekście współczesnych wyzwań globalnych i lokalnych. Przykład Krakowa i Wrocławia, w kontekście wyników rankingu Water City Index, wyd. Studia Ekonomiczne. Gospodarka, Społeczeństwo, Środowisko, 2(10)/2022, Nowy Sącz, http://studiaekonomiczne.ans-ns.edu.pl/images/czasopismo/2022/10/SE_10_Kudlacz_Wegrzyn_Kutek.pdf</i>	Artykuł naukowy	33%
P16	Jopek D., Karwińska A., Kudłacz M., Wiśniewski M. (2023), <i>Cztery klucze do miasta. Przestrzeń, gospodarka, społeczeństwo, kultura</i> , wyd. Edu-Libri, 2023 [w recenzji]	Monografia	25%
P17	Kudłacz M., Karwińska A., (2021), <i>The Specificity of Urban Sprawl in Poland: the Spatial, Social, and Economic Perspectives</i> , "Zarządzanie Publiczne", nr 1 (55), s. 50-67; https://zarzadzaniepubliczne.pl/index.php/zpub/article/view/623	Artykuł naukowy	50%
P18	Kudłacz M., (2019), <i>Polskie uczelnie w gospodarce rynkowej. Nowe strategie kształtujące nowe przestrzenie wiedzy</i> , wyd. Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Włodzimiera Hnatyuka w Tarnopolu, Tarnopol.	Artykuł naukowy	100%
P19	Jopek D., Kochel L., Kudłacz M., (2019), <i>Koncepcja gospodarki cyrkularnej w kontekście kształtowania symbiozy zasobów wodnych w przestrzeni miejskiej</i> [w:] Hausner J., Kundzewicz Z., Zaleski J. (red.), <i>Miasto - Woda - Jakość życia</i> , Kraków: Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej, s. 81-101.	Artykuł naukowy	33%
P20	Kudłacz M., Zhebchuk R., (2019), <i>Participatory Budget in Metropolises as Instrument of Direct Democracy in Public Management: Experience of Poland and Ukraine</i> , "Zarządzanie Publiczne", nr 3 (49), s. 63-76; http://publicgovernance.pl/zpub/article/view/527	Artykuł naukowy	50%
P21	Kudłacz (2019), <i>Koncepcja Miasto-idea w kontekście zjawiska overtourism</i> , Open Eyes Book. 4, Kraków: Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej, 276 s.	Rozdział w monografii	100%

P22	Bendyk E., Hausner J., Kudłacz M., (2017), <i>The Analysis of Quality of Life—The Case of Warsaw</i> , Brdulak H., Brdulak A., <i>Happy City - How to Plan and Create the Best Livable Area for the People</i> , Springer Cham, s. 135-149.	Rozdział w monografii	33%
P23	Kudłacz M., Geodecki T., (2017), <i>Metropolie globalne</i> [w:] Kudłacz M., Hausner J. (red.), <i>Funkcjonowanie metropolii w Polsce: gospodarka, przestrzeń, społeczeństwo</i> , Warszawa: CeDeWu, s. 59-66.	Rozdział w monografii	50%
P24	Klich J., Kudłacz M., (2017), <i>Miejsce miast w polityce UE</i> [w:] Kudłacz M., Hausner J. (red.), <i>Funkcjonowanie metropolii w Polsce: gospodarka, przestrzeń, społeczeństwo</i> , Warszawa: CeDeWu, s. 67-83.	Rozdział w monografii	50%
P25	Ćwiklicki M., Kudłacz M., (2017), <i>Wybór narzędzi współpracy pozafinansowej jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi wspomagany macierzową analizą danych</i> , "Samorząd Terytorialny", nr 4, s. 5-17.	Artykuł naukowy	50%
P26	Karwińska A., Kudłacz M., (2017), <i>Obszary ryzyka we współczesnych miastach w Polsce</i> , "Studia Miejskie", nr 25, s. 9-29; http://www.studiamijskie.uni.opole.pl/wp-content/uploads/2017/09/S_Miejskie_25_2017-Karwinska.pdf	Artykuł naukowy	50%
P27	Kudłacz M., (2017), <i>Dlaczego miasta są tak ważne dla rozwoju?</i> [w:] Kudłacz M., Hausner J. (red.), <i>Funkcjonowanie metropolii w Polsce: gospodarka, przestrzeń, społeczeństwo</i> , Warszawa: CeDeWu, s. 15-26.	Rozdział w monografii	100%
P28	Kudłacz M., (2017), <i>Miasta jako narzędzia dla kreowania polityki państwa oraz polityki regionalnej</i> [w:] Kudłacz M., Hausner J. (red.), <i>Funkcjonowanie metropolii w Polsce: gospodarka, przestrzeń, społeczeństwo</i> , Warszawa: CeDeWu, s. 85-101.	Rozdział w monografii	100%
P29	Bober J., Kudłacz M., (2017), <i>Podnoszenie atrakcyjności lokalizacyjnej małych miast w oparciu o współczesne programy rozwoju instytucjonalnego oraz metody zarządzania jakością w samorządach</i> , "Studia Ekonomiczne: zeszyty naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach", nr 327, s. 50-64; https://www.sbc.org.pl/dlibra/publication/314466/edition/297190/content?ref=desc	Artykuł naukowy	50%
P30	Kudłacz M., (2017), <i>Ekonomia wartości w kontekście zarządzania rozwojem miast - przypadek Krakowa</i> , "Kultura i Rozwój", nr 4(5), s. 39-52; www.kulturairozwoj.msap.pl/doki/spis/KIR-04/KiR_4_2017-03.pdf	Artykuł naukowy	100%

P31	Kudłacz M., (2016), <i>Dysfunkcje amorficznego rozrostu osadnictwa w Polsce</i> , "Studia Ekonomiczne: zeszyty naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach", nr 279, s. 245-257; http://www.sbc.org.pl/dlibra/docmetadata?id=250570&from=publication	Artykuł naukowy	100%
P32	Kudłacz M., (2015), <i>Instrumenty planowania w jednostkach samorządu terytorialnego</i> , [w:] Ćwiklicki M. (red.), <i>Kontrola zarządcza: studium o środowisku planowania w jednostkach samorządu terytorialnego</i> , Kraków: Małopolska Szkoła Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego, s. 122-135.	Rozdział w monografii	100%
P33	Kudłacz M., (2015), <i>Samorząd terytorialny we Francji</i> . [w:] Mazur S. (red.), <i>Sprawne państwo: reformy samorządu lokalnego w wybranych krajach</i> , Kraków: Małopolska Szkoła Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego, s. 65-81.	Rozdział w monografii	100%
P34	Kudłacz M., (2015), <i>Rozwój terytorialny a rynek pracy</i> [w:] Frączek M. (red.), <i>Polityka rynku pracy: teoria i praktyka</i> , Warszawa: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, s. 167-176.	Rozdział w monografii	100%
P35	Kudłacz M., (2015), <i>Neoweberyzm jako nowy model zarządzania rozwojem metropolii w warunkach zglobalizowanej gospodarki</i> [w:] Ćwiklicki M. (red.), <i>Sprawne państwo: systemowe zmiany w funkcjonowaniu polskiego samorządu terytorialnego</i> , Kraków: Małopolska Szkoła Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego, s. 157-166.	Rozdział w monografii	100%
P36	Bober J., Kudłacz M., (2015), <i>Zarządzanie strategiczne</i> [w:] Ćwiklicki M. (red.), <i>Kontrola zarządcza: studium o środowisku planowania w jednostkach samorządu terytorialnego</i> , Kraków: Małopolska Szkoła Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego, s. 54-64.	Rozdział w monografii	50%
P37	Bober J., Ćwiklicki M., Kudłacz M., Mituś A., Sapeta T., Żabiński M., Kukielka M., (2015), <i>Analiza instytucjonalna powiatu z oceną realizacji standardów kontroli zarządczej: metoda planowania rozwoju instytucjonalnego</i> , Kraków: Małopolska Szkoła Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego, 136 s.	Rozdział w monografii	12%
P38	Kudłacz M., (2015), <i>Rola polityki surowcowej w budowaniu konkurencyjności terytorialnej w Polsce</i> , "Studia Komisji Przemysłowego Zagospodarowania Kraju PAN", nr 161, s. 156-164; http://journals.pan.pl/dlibra/publication/112218/edition/97486/content	Rozdział w monografii	100%

P39	Bober J., Kudłacz M. (red.) (2015), <i>Analiza instytucjonalna miasta na prawach powiatu z oceną realizacji standardów kontroli zarządczej: Metoda Planowania Rozwoju Instytucjonalnego</i> , Kraków: Małopolska Szkoła Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego, 154 s.	Rozdział w monografii	25%
P40	Kudłacz M., Mazur-Kurach P., (2015), <i>Formy zarządzania publicznego w kontekście rozwoju miast w Polsce</i> , "Zarządzanie Publiczne", nr 4 (34), s. 50-65; http://www.zarządzaniepubliczne.pl/download/ZP34/ZP34-4.pdf	Artykuł naukowy	50%
P41	Bober J., Ćwiklicki M., Kudłacz M., Mituś A., Sapeta T., Żabiński M., Kukiełka M., (2015), <i>Analiza instytucjonalna gminy z oceną realizacji standardów kontroli zarządczej: metoda planowania rozwoju instytucjonalnego</i> , Kraków: Małopolska Szkoła Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego, 138 s.	Rozdział w monografii	12%
P42	Kudłacz M., (2014), <i>Znaczenie miast w kreowaniu innowacyjności oraz rozwoju regionalnego i lokalnego</i> [w:] Geodecki T., Mamica Ł. (red.), <i>Polityka innowacyjna</i> , Warszawa: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, s. 131-143.	Rozdział w monografii	100%
P43	Kudłacz M., (2014), <i>The Creative Cities in Poland: Good Practices in Comparison to Western European Examples</i> [w:] Wiktor-Mach D., Radwański P. (red.), <i>The Idea of Creative City: the Urban Policy Debate</i> , Kocani: European Scientific Institute, s. 143-151.	Rozdział w monografii	100%
P44	Kudłacz M., (2014), <i>Bariery rozwoju ekonomii społecznej w Polsce</i> , "Biuletyn Ekonomii Społecznej", nr 8, listopad, s. 9-13; http://fundacja.e-gap.pl/mowes/wp-content/uploads/2014/11/BES_nr_8.pdf#page=9=Fit	Artykuł naukowy	100%
P45	Kudłacz M., (2014), <i>Zewnętrzna dostępność komunikacyjna w kontekście budowania atrakcyjności lokalizacyjnej metropolii w Polsce na przykładzie województwa małopolskiego</i> , Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, nr 11 (935), s. 59-77; https://zeszyty-naukowe.uek.krakow.pl/article/view/666	Artykuł naukowy	100%
P46	Kudłacz M., (2013), <i>Rozwój terytorialny a rynek pracy</i> [w:] Hausner J. (kierownik tematu), <i>Dobre rzędzenie - wokół dylematów współczesnej polityki rynku pracy</i> , wyd. Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, s. 170-183.	Rozdział w monografii	100%

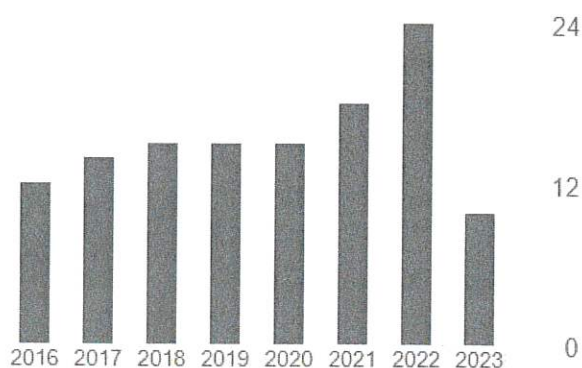
P47	Kudłacz M., (2013), <i>Analiza potencjału gospodarczego małych miast położonych w strefie funkcjonalnego wpływu ośrodków metropolitalnych w Polsce</i> , "Studia Ekonomiczne: Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach", 144, s. 81-93; http://www.sbc.org.pl/dlibra/docmetadata?id=82394&from=publication	Artykuł naukowy	100%
P48	Kudłacz M., (2013), Nowy model zarządzania rozwojem miast w warunkach zglobalizowanej gospodarki. [W:] Gaczek (red.), <i>Dynamika, cele i polityka zintegrowanego rozwoju regionów: aspekty teoretyczne i zarządzanie w przestrzeni</i> , Poznań: Bogucki Wydawnictwo Naukowe, s. 135-146.	Rozdział w monografii	100%
P49	Kudłacz M., (2013), <i>Partycypacyjne stworzenie planu ochrony obszaru Natura 2000 "Łąki w Okolicach Kluczborka nad Stobrawą"</i> [w:] Ćwiklicki M., Frączek M. (red.), <i>Partycypacja społeczna w Polsce: atlas dobrych praktyk</i> , Kraków: Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej, s. 141-148.	Rozdział w monografii	100%
P50	Kudłacz M., (2013), <i>Zrównoważona gospodarka wodno-ściekowa w Dziewinie</i> [w:] Ćwiklicki M., Frączek M. (red.), <i>Partycypacja społeczna w Polsce: atlas dobrych praktyk</i> , Kraków: Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej, s. 211-218.	Rozdział w monografii	100%
P51	Kudłacz M., (2013), <i>Partycypator Toruński</i> [w:] Ćwiklicki M., Frączek M. (red.), <i>Partycypacja społeczna w Polsce: atlas dobrych praktyk</i> , Kraków: Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej, s. 149-157.	Rozdział w monografii	100%
P52	Kudłacz M., (2012), <i>Miejsce metropolii w potencjale rozwojowym regionów na przykładzie województw dolnośląskiego, małopolskiego i mazowieckiego</i> , "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie", nr 888, s. 77-95.	Artykuł naukowy	100%
P53	Kudłacz M., (2012), <i>Rozwój obszarów metropolitalnych w Polsce - procesy naturalne a programowanie rozwoju na przykładzie Warszawskiego Obszaru Metropolitalnego</i> [w:] Molendowski E. (red.), <i>Globalizacja i regionalizacja we współczesnym świecie: księga jubileuszowa dedykowana Profesor Irenie Pietrzyk</i> , Kraków: Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, s. 156-167.	Artykuł naukowy	100%
P54	Kudłacz M., (2012), <i>Znaczenie miast w kreowaniu innowacyjności oraz rozwoju regionalnego i lokalnego</i> [w:] Hausner J. (kierownik tematu), <i>Dobre Rządzenie - teoretyczny i implementacyjny wymiar polityki stymulowania innowacyjności i konkurencyjności gospodarki</i> , wyd. Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, s. 124-138.	Rozdział w monografii	100%

P55	Bober J., Głowacki J., Kudłacz M., (2011), <i>Wzorcowe rozwiązania w zakresie współdziałania władz regionalnych i lokalnych z partnerami społecznymi</i> [w:] Mazur S. (red.), <i>Państwo integrujące zasoby - potencjał rozwojowy a jakość regulacji publicznych</i> , Kraków: Małopolska Szkoła Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego, s. 139-158.	Rozdział w monografii	33%
P56	Kudłacz M., (2011), <i>Rola metropolii w rozwoju regionalnym: podstawowe założenia w ujęciu teoretycznym</i> , "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie", nr 868, s. 47-64; https://bazekon.uek.krakow.pl/171203315	Artykuł naukowy	100%
P57	Bober J., Głowacki J., Kudłacz M., (2011), <i>Model Solutions in the Area of Cooperation of Regional and Local Authorities with their Civic Partners</i> [w:] Mazur S. (red.), <i>The Resource-Integrating State: Development Potential vs. the Quality of Public Regulations</i> , Kraków: The Malopolska School of Public Administration. Cracow University of Economics, s. 139-157.	Rozdział w monografii	33%

Źródło: Opracowanie własne.

3.1.2. Indeks H

	Wszystkie	Od 2018
Cytowania	140	101
h-indeks	7	5
i10-indeks	4	1

Źródło: <https://scholar.google.com/citations?user=RTBeEtUAAAAJ&hl=pl&oi=ao> (data dostępu: 11.09.2023)

3.1.3. Pozostałe publikacje i opracowania eksperckie

- 1) Ćmielewski M., Głowacki J., Hausner J., Kudłacz M., Kukiełka M., Kutek K. (2019), *Water City Index 2019: ranking efektywności i wykorzystania zasobów wody w polskich miastach*, [Dokument elektroniczny], Kudłacz M. (red.), Kutek K. (red.), Kraków: Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej, 2019.
- 2) Ćmielewski M., Głowacki J., Hausner J., Kudłacz M., Kutek K. (2020), *Water City Index 2019: ranking efektywności i wykorzystania zasobów wody w polskich miastach*, [Dokument elektroniczny], Kudłacz M. (red.), Kutek K. (red.), Kraków: Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej, 2020.
- 3) Ćmielewski M., Głowacki J., Hausner J., Kudłacz M., Kutek K., Ramm K., (2021), *Water City Index 2021: ranking efektywności i wykorzystania zasobów wody w polskich miastach*, [Dokument elektroniczny], Kudłacz M. (red.), Kutek K. (red.), Kraków: Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej, s.2021.
- 4) Ćmielewski M., Głowacki J., Hausner J., Kudłacz M., Kutek K., Ramm K., Zhebchuk R., (2021), *Water City Index 2022: ranking efektywności i wykorzystania zasobów wody w polskich miastach*, [Dokument elektroniczny], Kudłacz M. (red.), Kutek K. (red.), Kraków: Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej, s.2022.
- 5) Churski P, Dawydzik A., Dutkiewicz R., Hausner J. Korta A., Kubalski G., Kudłacz M., Łoś A., Szałucki K., Wolański M., Zachariasz I., Alert Samorządowy nr 1, *Samorząd to nie urząd a wspólnota mieszkańców*, Fundacja GAP, marzec 2020.
- 6) Churski P, Dawydzik A., Dutkiewicz R., Hausner J. Korta A., Kubalski G., Kudłacz M., Łoś A., Szałucki K., Wolański M., Zachariasz I., Alert Samorządowy nr 2, *Pomoc społeczna w*

czasie epidemii - jak zadbać o odporność społeczną i respektowanie zasady pomocniczości, Fundacja GAP, kwiecień 2020.

- 7) Churski P, Dawydzik A., Dutkiewicz R., Erbel J., Hausner J. Korta A., Kubalski G., Kudłacz M., Łoś A., Szałucki K., Wolański M., Zachariasz I., Alert Samorządowy nr 3, *Jak uruchomić oświatę*, Fundacja GAP, kwiecień 2020.
- 8) Churski P, Dawydzik A., Dutkiewicz R., Erbel J., Hausner J. Korta A., Kubalski G., Kudłacz M., Łoś A., Szałucki K., Wolański M., Zachariasz I., Alert Samorządowy nr 4, *Mobilność mieszkańców w czasie pandemii*, Fundacja GAP, kwiecień 2020.
- 9) Churski P, Dawydzik A., Dutkiewicz R., Erbel J., Hausner J. Korta A., Kubalski G., Kudłacz M., Łoś A., Szałucki K., Wolański M., Zachariasz I., Alert Samorządowy nr 5, *Gospodarowanie wodą w samorządzie terytorialnym*, Fundacja GAP, maj 2020.
- 10) Churski P, Dawydzik A., Dutkiewicz R., Erbel J., Hausner J. Korta A., Kubalski G., Kudłacz M., Łoś A., Szałucki K., Węgrzyn B., Wolański M., Zachariasz I., Alert Samorządowy nr 6, *Partycypacja społeczna w samorządzie terytorialnym w czasie pandemii i po*, Fundacja GAP, maj 2020.
- 11) Churski P, Dawydzik A., Dutkiewicz R., Erbel J., Hausner J. Korta A., Kubalski G., Kudłacz M., Łoś A., Szałucki K., Węgrzyn B., Wolański M., Zachariasz I., Alert Samorządowy nr 7, *Lokalny rynek pracy w czasie i po pandemii COVID-19*, Fundacja GAP, maj 2020.
- 12) Churski P, Dawydzik A., Dutkiewicz R., Erbel J., Hausner J. Korta A., Kubalski G., Kudłacz M., Łoś A., Szałucki K., Węgrzyn B., Wolański M., Zachariasz I., Alert Samorządowy nr 8, *Inwestycje komunalne i ich finansowanie*, Fundacja GAP, maj 2020.
- 13) Churski P, Dawydzik A., Dutkiewicz R., Erbel J., Hausner J. Korta A., Kubalski G., Kudłacz M., Łoś A., Szałucki K., Węgrzyn B., Wolański M., Zachariasz I., Alert Samorządowy nr 9, *Dobrze gospodarować przestrzenią*, Fundacja GAP, czerwiec 2020.
- 14) Churski P, Dawydzik A., Dutkiewicz R., Erbel J., Hausner J. Korta A., Kubalski G., Kudłacz M., Łoś A., Szałucki K., Węgrzyn B., Wolański M., Zachariasz I., Alert Samorządowy nr 10, *Działalność kulturalna w gminach i powiatach*, Fundacja GAP, czerwiec 2020.
- 15) Churski P, Dawydzik A., Dutkiewicz R., Erbel J., Hausner J. Korta A., Kubalski G., Kudłacz M., Łoś A., Szałucki K., Węgrzyn B., Wolański M., Zachariasz I., Alert Samorządowy nr 11, *Mieszkalnictwo*, Fundacja GAP, czerwiec 2020.
- 16) Churski P, Dawydzik A., Dutkiewicz R., Erbel J., Hausner J. Korta A., Kubalski G., Kudłacz M., Łoś A., Szałucki K., Węgrzyn B., Wolański M., Zachariasz I., Alert Samorządowy nr 12, *Finanse samorządów*, Fundacja GAP, czerwiec 2020.
- 17) Bazylak M., Churski P., Dawydzik A., Dutkiewicz R., Erbel J., Hausner J., Korta A., Kubalski G., Kudłacz M., Łoś A., Szałucki K., Węgrzyn B., Wolański M., Zachariasz I., (2020), *Raport Samorząd: pomiędzy nadzwyczajnymi zadaniami a ograniczonymi możliwościami - samorząd terytorialny w czasie pandemii*, [Dokument elektroniczny], Kraków: Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej.
- 18) Kudłacz M., (2019), *Strategia rozwoju Metropolii Krakowskiej – obszar „Mobilność”*, Stowarzyszenie Metropolia Krakowska.
- 19) Kudłacz M. (2018), *Badanie instrumentów terytorialnych w procesie aktualizacji Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego*, ekspertyza, Noworól Consulting.

- 20) Kucharski T., Kudłacz M., (2017-2018), *Analiza skuteczności i efektywności instrumentów terytorialnych realizowanych na poziomie regionalnym i lokalnym w ramach działań polityki spójności 2014-2020 oraz instrumentów terytorialnych i programów sektorowych realizowanych ze środków budżetu państwa – rekomendacje dla system wdrażania KSRR 2030*, ekspertyzy dla Ministerstwa Rozwoju, 2017-2018.
- 21) Bromowicz J., Bukowski M., Hausner J., Kasztelewicz Z., Kudłacz M., Kulczycka J., Piestrzyński A., Steinhoff J., Wilczyński M., (2015), *Polityka surowcowa Polski: rzecz o tym, czego nie ma, a jest bardzo potrzebne*, Hausner J. (red.), Kraków: Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej,
- 22) Sześciło D., Kudłacz M., Chomątowska M., (2014), *Instytucjonalno-finansowe uwarunkowania współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi: raport*, [on-line], Warszawa: Departament Pożytku Publicznego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej; Kraków: Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej i Małopolska Szkoła Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.
- 23) Mazur S., (red.), Kudłacz M., (2015) i inni, *Budowa aparatu teoretycznego w celu identyfikacji, systematyzacji i typologizacji teoretycznych i funkcjonalnych elementów podejścia neo-weberowskiego*, na podstawie umowy z NCN i UEK nr UMO-2013/11/B/HS4/01064, Narodowe Centrum Nauki.
- 24) Jakóbiak K., Kudłacz M. (2016), *Analiza potencjalnych zagrożeń społeczno-gospodarczych związanych z organizacją Światowych Dni Młodzieży w Krakowie w 2016*”, Urząd Miasta Krakowa, umowa nr W/I/841/PT/18/2016.
- 25) Noworól A., Kudłacz M. i inni, (2016), *Bilans gruntów przeznaczonych pod zabudowę Miasta Rzeszowa do roku 2030 i 2045 wraz z opracowaniami dla potrzeb Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Rzeszowa*, Miasto Rzeszów, Noworól Konsulting.
- 26) Kudłacz M. i inni, (2021), *Prace w grupie eksperckiej ds. aktualizacji Krajowej Polityki Miejskiej w obszarze tematycznym: zarządzanie i finanse publiczne*, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej; Instytut Rozwoju Miast i Regionów.

W roli eksperta zaangażowanego przez samorządy terytorialne różnych poziomów, brałem udział w opracowaniu:

- 1) Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030+
- 2) Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+,
- 3) Strategii Rozwoju powiatu dębickiego na lata 2015-2025,
- 4) Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Dobra,
- 5) Diagnozy Strategicznej Powiatu Krakowskiego w ramach Strategii Rozwoju do roku 2030,
- 6) Strategii Rozwoju Powiatu Bocheńskiego do roku 2035
- 7) Strategii Rozwoju miasta Bieruń,

- 8) Aktualizacji Strategii Rozwoju Krakowa: Kraków 2030. Tu chcę żyć.
- 9) Strategii rozwoju Gminy Dobra do roku 2035.
- 10) Strategii Rozwoju Miasta Zgierz do roku 2030 z perspektywą do roku 2040.
- 11) Programu Rozwoju Miasta Zgierz w oparciu o koncepcję *Smart City*.
- 12) Strategii Rozwoju Miasta Jordanów do roku 2035.

Jestem również ekspertem ds. metody Programu Rozwoju Instytucjonalnego (PRI)⁴⁵, którą szerzej opisuję w Aneksie nr 1 niniejszego autoreferatu. W ramach analizy potencjału instytucjonalnego metodą PRI współpracowałem w latach 2012-2023 z gminami: Szklarska Poręba, Piechowice, Dopiewo, Gryfice, Częstochowa, Stary Sącz, Dobra, Syców, powiatem dębickim, powiatem bocheńskim i Miastem Zgierz.

Jako ekspert firmy Arcadis oraz IMiGW PAN, w latach 2018-2020 jako współautor opracowałem metody monetyzacji korzyści społecznych implementacji Miejskich Planów Adaptacji do Zmian Klimatu, które zostały przyjęte przez 44 miasta w Polsce.

3.1.4. Współpraca międzynarodowa

Moje doświadczenie we współpracy z międzynarodowymi instytucjami należy podzielić na współpracę projektową oraz naukowo-dydaktyczną. Międzynarodowa współpraca poprzez projekty badawcze i wdrożeniowe rozpoczęła się w roku 2007, wraz z realizacją - jako pracownik i ekspert Małopolskiej Szkoły Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie - projektów o akronimach: SEEN, TRATOKI oraz INCASIS⁴⁶. Realizacja tych projektów pozwoliła mi na nawiązanie kontaktów z instytucjami publicznymi, w tym naukowymi, z częścią których realizowałem w późniejszym czasie wspólne przedsięwzięcia. W ramach wspomnianych projektów międzynarodowych brałem udział w zagranicznych konferencjach z wystąpieniem – wykaz tychże znajduje się tabeli 9.

⁴⁵ PRI stanowi zobiektywizowaną metodę umożliwiającą ocenę potencjału instytucjonalnego urzędu gminy lub starostwa powiatowego. Metoda ta obejmuje kilka etapów analizy: diagnozę poziomu rozwoju – prowadzoną w formie analizy instytucjonalnej (AI) jednostki samorządowej; opracowanie planu rozwoju instytucjonalnego (PR), a więc projektowanie zmian instytucjonalnych; realizację planu poprzez wdrażanie tzw. narzędzi rozwoju instytucjonalnego; a także ocenę efektów realizowaną poprzez ponowną ocenę poziomu rozwoju instytucjonalnego. Szerszy opis metody PRI znajduje się w Aneksie niniejszego autoreferatu.

⁴⁶ Pełny wykaz projektów, w których brałem czynny udział jako ekspert znajduje się w Tabeli 7 oraz w Aneksie 2 do niniejszego autoreferatu.

W roku 2012 zostałem laureatem programu akademickiego STAIR, w ramach którego wzięłem udział w 6 tygodniowym stażu naukowo-dydaktycznym w Grand Valley State University (USA). Następnie w ramach programu ERASMUS brałem udział w krótkoterminowych stypendiach dydaktycznych na Lille1 University (Francja) w roku 2013, Sorbonne University (Francja) w roku 2014, Manchester Metropolitan University (Wielka Brytania) w roku 2017, Hanoi University (Wietnam) w roku 2018. W ramach programu NCN przeprowadziłem seminaria naukowe w Universidade do Porto w roku 2015. Współpracuję również w ramach badawczych i naukowych od 2022 roku z Weimar University.

W ramach stażu naukowego, jako *visiting profesor* zrealizowałem staże na: Czerniowieckim Uniwersytecie Narodowym im. Jurija Fedkowicza w Czerniowcach (Ukraina) w okresie 1.10.2021-31.12.2021 oraz na Uniwersytecie Narodowym „Akademia Kijowsko-Mohylańska” im. Andrija Meleshevycha w okresie 31.01.2022-30.06.2022. Wspólne pomysły dotyczące projektów naukowych i publikacji zostały odłożone ze względu na toczące się na terenie Ukrainy działania wojenne.

Od 1 października 2022 r. jestem jednym z głównych współpracowników z ramienia Kolegium Gospodarki i Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie z Institute of Public Administration and Regional Studies Masaryk Institute of Advanced Studies Czech Technical University in Prague. W ramach współpracy realizujemy wspólne publikacje (w przygotowaniu jest monografia pt. „Cities in transition”, która zostanie opublikowana w roku 2024).

Doświadczenia we współpracy z zagranicznymi instytucjami pozwoliły na złożenie wniosków o dofinansowanie projektów naukowych, których wykaz znajduje się w tabeli 8 niniejszego autoreferatu (część z wniosków została złożona w międzynarodowych partnerstwach). Efekty współpracy międzynarodowej znajdują swoje odzwierciedlenie również w tabeli 7 (projekty badawczo-wdrożeniowe – część z nich ma charakter międzynarodowy) oraz tabelach 9 i 10 prezentujących konferencje i seminaria naukowo-badawcze z moim wystąpieniem.

Tabela 7. Wykaz projektów badawczo-wdrożeniowych w których brałem udział⁴⁷

L.p.	Nazwa projektu	Program z którego projekt był finansowany	Lata mojej aktywności w projekcie	Moja rola w realizacji projektu
1.	INCASIS – Institutional Capacity for Assessing the Impact of Structural Funds	Komisja Europejska w ramach inicjatywy Interreg IIIC	2005-2007	Ekspert ds. dobrych praktyk
2.	Partnerstwo Inicjatyw Nowohuckich Nowa Huta – Nowa Szansa	IW EQUAL, Działanie 2, Fundacja Fundusz Współpracy (Krajowa Struktura Wsparcia) w ramach PIW Equal	2005-2008	Ekspert ds. innowacji
3.	Social Economy Exchange Network	W ramach: Krakowska Inicjatywa na rzecz Gospodarki Społecznej COGITO; PIW EQUAL, Działanie 2; Fundacja Fundusz Współpracy (Krajowa Struktura Wsparcia) w ramach PIW Equal	2005-2008	Ekspert ds. przedsiębiorczości społecznej
4.	Małopolski system analiz i programowania polityk rynku pracy	Wojewódzki Urząd Pracy, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	2005-2007	Ekspert ds. metodologii badań
5.	Sieć transferu innowacji poprzez system zamawianych prac magisterskich i doktorskich	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego Polska	2005-2006	Ekspert ds. wspierania funkcjonowania klastrów wytwórczości
6.	Instrumenty wspierania mikroprzedsiębiorczości – doświadczenia międzynarodowe (TRATOKI)	Komisja Europejska w ramach inicjatywy Interreg IIIC	2004-2006	Ekspert ds. promocji dobrych praktyk
7.	Inicjatywa na Rzecz Rozwoju Przedsiębiorczości Romów KXETANES-RAZEM	PIW EQUAL, Działanie 1	2004-2005	Ekspert ds. współpracy i promocji działalności podmiotów ekonomii społecznej
8.	Projekt PASE – Public Policies and Social Enterprises	Programu Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IV C, finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.	2008 – 2011	Ekspert ds. polityk publicznych w rozwoju ekonomii społecznej
9.	INES – infrastruktura Ekonomii Społecznej w Małopolsce	PO KL Priorytet VII – Promocja Integracji Społecznej, Działanie 7.2. – Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej. Poddziałanie 7.2.2. „Wspieranie ekonomii społecznej”	2009-2011	Kierownik działań Fundacji Gospodarki i Administracji Publicznej

⁴⁷ W Aneksie 2 do niniejszego autoreferatu znajduje się syntetyczny opis projektów wykazanych w Tabeli 7.

10.	Partnerstwo publiczno-społeczne na rzecz rozwoju przedsiębiorczości społecznej w gminach Dobra i Mszana Dolna	Program Operacyjny Fundusz Inicjatyw Obywatelskich	2012-2013	Ekspert wiadący
11.	Wzmocnienie mechanizmów współpracy finansowej administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi jako realizatorami zadań publicznych (MWF)	Projekt zlecony przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	2011-2013	Ekspert ds. współpracy samorządów terytorialnych i organizacji pozarządowych
12.	Instrument Szybkiego Reagowania (ISR)	Projekt zlecony przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii	2010-2014	Ekspert ds. weryfikacji planów rozwoju przedsiębiorstw i ewaluacji on-going według formuły <i>action research</i> .
13.	Kulturalne Niepoformice	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich	2013	Ekspert wiadący
14.	Partycypacja społeczna w praktyce – wsparcie aktywności społecznej mieszkańców Małopolski	Szwajcarsko-Polski Program Współpracy w ramach Funduszu dla Organizacji Pozarządowych	2013-2014	Ekspert ds. uspołecznienia polityk publicznych
15.	Wzmocnienie mechanizmów współpracy finansowej administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi jako realizatorami zadań publicznych	POKL/05.04.01-00-005/13 PO KL Priorytet V – Dobre rządzenie, Działanie 5.4. – Rozwój potencjału trzeciego sektora, Poddziałanie 5.4.2. – Rozwój dialogu obywatelskiego	2013-2014	Ekspert ds. polityk publicznych
16.	Wzmocnienie dialogu obywatelskiego na rzecz rozwoju Powiatu Krakowskiego	UDA-POKL.05.04.02-00-G03/13-00 PO KL Priorytet V – Dobre rządzenie, Działanie 5.4. – Rozwój potencjału trzeciego sektora, Poddziałanie 5.4.2. – Rozwój dialogu obywatelskiego	2014-2015	Ekspert ds. rozwoju ekonomii społecznej na poziomie lokalnym
17.	Systemowe wsparcie procesów zarządzania JST	PO KL Numer umowy: R-DSP-113-1/258/14	2014-2015	Ekspert ds. metody PRI
18.	Standardy współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie mechanizmów finansowych i pozafinansowych	PO KL Priorytet VII – Promocja Integracji Społecznej, Działanie 7.2. – Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej. Poddziałanie 7.2.2. „Wspieranie ekonomii społecznej”	2015	Ekspert ds. rozwoju mechanizmów współpracy JST i NGO
19.	Współpraca i partycypacja NGO w przestrzeni Gminy Miejskiej Kraków	Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet V Dobre rządzenie, Działanie 5.4 Rozwój potencjału trzeciego sektora, Poddziałanie 5.4.2 Rozwój dialogu obywatelskiego, nr projektu: POKL.05.04.02-00-H12/13.	2015	Ekspert ds. metodyki współpracy JST i NGO

20.	Miejskie Plany adaptacji do zmian klimatu dla miast powyżej 100 tys. mieszkańców	Projekt finansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności oraz budżetu państwa	2017-2018	Ekspert ds. monetyzacji społecznych efektów adaptacji do zmian klimatu metodą MPA i CBA
21.	Spółdzielczość sprzyjająca włączeniu społecznemu i zawodowemu	Główny Urząd Statystyczny (GUS), w ramach projektu „Statystyka dla polityki spójności. Wsparcie systemu monitorowania polityki spójności w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz programowania i monitorowania polityki spójności po 2020 roku”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.	2017-2018	Ekspert ds. metodologii badań
22.	Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)	Global Communities and funded by the United States Agency for International Development (USAID)	2018-2023	Ekspert ds. współpracy i rozwoju
23.	Miasto przyjazne dzieciom - porównanie miast niemieckich i polskich	Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej – NAWA (Polska) Wspólne projekty badawcze – NIEMCY Nr projektu PPN/BDE/2021/1/00014	2022-2023	Ekspert współpracujący
24.				

Źródło: opracowanie własne.

3.1.5. Lista projektów naukowych z moim udziałem

Tabela 8. Zestawienie wnioskowanych projektów naukowych, w tym przyjętych do realizacji

L.p.	Tytuł projektu	Program	Status projektu	Rok
1.	<i>Model tworzenia wartości publicznej</i>	OPUS 22	Złożony	2023
2.	<i>Analiza odporności modelu zarządzania wodą w mieście w kontekście kryzysów wodnych NCN</i>	OPUS 21	Złożony-brak finansowania	2022
3.	<i>Nowoczesna, miejska polityka wodna w kontekście kryzysów wodnych w Polsce</i>	Grant REV 4.0 ⁴⁸ . (numer projektu 205/20/MSAP)	Zrealizowany jako kierownik projektu	2020-2021
4.	<i>Analiza odporności modelu zarządzania wodą w mieście w kontekście kryzysów Wodnych</i>	OPUS 20	Złożony-brak finansowania	2021
5.	<i>Koncepcja miejskiej gospodarki okrężnej w wybranych miastach Europy - stan faktyczny, dysfunkcje i kierunki przemian we współczesnej gospodarce</i>	OPUS 18	Złożony-brak finansowania	2020
6.	<i>Activation of civic awareness of student youth from the Visegrad countries Prešovská univerzita v Prešove Debreceni Egyetem Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie</i>	VISEGRAD + PROGRAM University of Presov, University of Debrecen	Złożony-brak finansowania	2019
7.	<i>NORFACE Democratic governance in a turbulent age</i>	Ersta Sköndal University College, Sweden Manchester Metropolitan University, UK Università degli Studi Roma Tre, Italy	Złożony-brak finansowania	2019
8.	<i>Koncepcja miejskiej gospodarki okrężnej w wybranych miastach Europy - stan faktyczny, dysfunkcje i kierunki przemian we współczesnej gospodarce</i>	OPUS 31	Złożony-brak finansowania	2018
9.	<i>Koncepcje gospodarki o obiegu zamkniętym oraz ekonomii wartości w kontekście rozwoju metropolii w Polsce</i>	SONATA BIS 30	Złożony- brak finansowania	2018

⁴⁸ Grant Rev 4.0 to fundusz grantowy realizowany na mocy porozumienia Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. To instrument umożliwiający dofinansowanie najlepszych inicjatyw badawczych dotyczących czwartej rewolucji przemysłowej, odpowiadających na wskazane w projekcie REV 4.0 tematy badawcze.

10.	<i>Public administration development models for historical, polluted metropolies in the context of urban circular economy (PADME). University of Latvia, Department of Environmental Science Hohai University Shanghai Lixin University of Accounting and Finance</i>	Sustainable Urbanisation in the Context of Economic Transformation and Climate Change: Sustainable and Liveable Cities and Urban Areas Europe-China	Złożony- brak finansowania	2018
11.	<i>Dobre rządzenie – wyzwania rozwojowe wielkich miast w Polsce</i>	(numer projektu: 063/WE-KGAP/01/2015/S/5063) Badania własne Katedra GAP, UEK	Zrealizowany	2016
12.	<i>Dysfunkcje i eufunkcje amorficznego rozrostu miast w Polsce</i>	MAESTRO 7	Złożony- brak finansowania	2015
13.	<i>The nature of public intervention to promote the competitiveness of the economy</i>	OPUS 9	Złożony- brak finansowania	2015
14.	<i>Dobre rządzenie – wybrane aspekty polityki wsparcia konkurencyjności gospodarki</i>	(numer projektu: 056/WE-KGAP/01/2014/S/4252), Badania własne Katedra GAP, UEK	Zrealizowany	2014-2015
15.	<i>Dobre rządzenie – wokół dylematów współczesnej polityki rynku pracy</i>	(numer projektu: 032/WE-KGAP/01/2013/S/3032) Badania własne Katedra GAP, UEK	Zrealizowany	2013-2014
16.	<i>The neo-Weberian approach in public management: Towards the development of a new paradigm</i>	OPUS 6	Zrealizowany	2013
17.				

Źródło: opracowanie własne.

3.1.6. Konferencje naukowe z wystąpieniem

Tabela 9. Wykaz konferencji naukowych z moim wystąpieniem

L.p.	Rok	Miejsce	Tytuł konferencji	Tytuł mojego wystąpienia	Forma wystąpienia
W1	2023	Praga	Regional development between theory and practice 2023	Cities in transition – Krakow`s social, economic and spatial transformation within last 30 years	Wystąpienie wspólne w zespole czteroosobowym
W2	2023	Świeradów-Zdrój	V Świeradowski Okrągły Stół – Miasta regeneracyjne	Miejska gospodarka okrężna w kierunku wspólnotowości obywateli	Wystąpienie samodzielne
W3	2023	Ustroń	54 Sympozjum Naukowe z cyklu Współczesna Gospodarka i Administracja Publiczna	Wystąpienie wprowadzające – gospodarz merytoryczny wydarzenia	Wystąpienie samodzielne + moderacja
W4	2022	Wrocław	Miasto-woda-jakość życia	Water City Index 2022 – prezentacja wyników rankingu	Wystąpienie wspólne w zespole trzyosobowym
W5	2022	Katowice	World Urban Forum	Economy of a Water City	Panel dyskusyjny
W6	2022	Ustroń	53 Sympozjum Naukowe z cyklu Współczesna Gospodarka i Administracja Publiczna	Wystąpienie wprowadzające – gospodarz merytoryczny wydarzenia	Wystąpienie samodzielne + moderacja
W7	2022	Kraków	III Kongres Statystyki Polskiej/ IAOS	Water City Index, ranking efektywności wykorzystania zasobów wody przez miasta w Polsce	Wystąpienie wspólne w zespole trzyosobowym
W8	2022	Praga	Regional development between theory and practice 2023	The challenges of post – pandemic tourism development. Case of Krakow (<i>keynote speaker</i>)	Wystąpienie wspólne w zespole trzyosobowym

L.p.	Rok	Miejsce	Tytuł konferencji	Tytuł mojego wystąpienia	Forma wystąpienia
W9	2022	Rogów	XXX Ogólnopolska Szkoła Gospodarki Wodnej	Water City Index w kontekście koncepcji miejskiej gospodarki okrężnej	Wystąpienie wspólne z drugą osobą
W10	2021	Kraków	Open Eyes Economy Summit 2021	Climate education	Panel dyskusyjny
W11	2021	Wrocław	Miasto-Woda-Jakość Życia	Water City Index 2021 – prezentacja wyników rankingu	Wystąpienie wspólne w zespole trzyosobowym
W12	2021	Lwów	International Forum "Public Administration and Innovations"	Urban water policy in the context of the circular economy concept on the example of Krakow	Wystąpienie samodzielne
W13	2021	Kraków	52 Sympozjum Naukowe z cyklu Współczesna Gospodarka i Administracja Publiczna	Wystąpienie wprowadzające – gospodarz merytoryczny wydarzenia	Wystąpienie samodzielne + moderacja
W14	2021	Kraków	51 Sympozjum Naukowe z cyklu Współczesna Gospodarka i Administracja Publiczna	Wystąpienie wprowadzające – gospodarz merytoryczny wydarzenia	Wystąpienie samodzielne + moderacja
W15	2020	Kraków	Open Eyes Economy Summit 2020	Premiera rankingu Water City Index 2020	Wystąpienie wspólne z drugą osobą
W16	2019	Kraków	City and Countryside. Identity and space in the 21 Century	Polish city development policy in the context of global megatrends	Wystąpienie wspólne w zespole trzyosobowym
W17	2019	Tarnopol	Międzynarodowe forum działalności menedżerskiej	Polish universities in the market economy. New strategies shaping new spaces of knowledge.	Wystąpienie samodzielne
W18	2019	Kraków	Open Eyes Economy Summit 2019	Rozwój obszarów funkcjonalnych w Polsce	Moderator dyskusji panelowej

L.p.	Rok	Miejsce	Tytuł konferencji	Tytuł mojego wystąpienia	Forma wystąpienia
W19	2019	Zawiercie	Blok tematyczny: Miejska gospodarka wodna – 48 Sympozjum GAP	Miejska gospodarka wodna w kontekście koncepcji <i>urban circular economy</i>	Wystąpienie samodzielne
W20	2018	Kraków	Open Eyes Economy Summit 2018	University: managerial or Community	Moderator sesji
W21	2018	Kraków	Open Eyes Economy Summit 2018	Progress and tradition, access and protection	Moderator sesji
W22	2018	Kraków	Open Eyes Economy Summit 2018	The state controlling or state control?	Moderator sesji
W23	2018	Kraków	Open Eyes Economy Summit 2018	Urbanism: technocratic or civic?	Moderator sesji
W24	2018	Hanoi	Seminar: urban circular economy – new horisonts and possibilities of implementation	Urban circular economy – my perspective of the concept	Wystąpienie samodzielne
W25	2018	Kraków	3rd International Q Conference	Gospodarz wydarzenia	Wystąpienia samodzielne
W26	2018	Szczyrk	Blok tematyczny: Miejska gospodarka okrężna – 46 Sympozjum GAP	Miasto-Idea w kontekście miejskiej gospodarki okrężnej	Wystąpienie samodzielne
W27	2018	Warszawa	Robimy Studium! #Warszawa2030	Moderator dyskusji	Moderator panelu dyskusyjnego
W28	2018	Wrocław	Deepend discussion point	Moderator dyskusji: K. Nawratek, A. Karwińska, D. Jopek	Moderator panelu dyskusyjnego
W29	2018	Gorzów Wlkp.	Gorzowski Archipelag Rozwoju	Moderator panelu dyskusyjnego i wystąpienie samodzielne.	Moderator panelu dyskusyjnego Wystąpienie samodzielne

L.p.	Rok	Miejsce	Tytuł konferencji	Tytuł mojego wystąpienia	Forma wystąpienia
W30	2018	Olsztyn	Małe miasta	Miejska gospodarka o obiegu zamkniętym (wystąpienie wprowadzające)	Wystąpienie samodzielne
W31	2018	Zielona Góra	Kongres statystyki?	Dysfunkcje związane z wewnątrzregionalną polaryzacją potencjału gospodarczego, 2018, GUS	Wystąpienie samodzielne
W32	2018	Warszawa	Kongres statystyki	Amorficzny rozrost obszarów metropolitalnych w Polsce	Wystąpienie samodzielne
W33	2015	Porto	Seminarium naukowo-dydaktyczne	Public management models in Polish metropolies Urban sprawl as a condition for growing importance of metropolitan areas and a reason for dysfunctional local development Differences between governance and neoweberian state in European cities	Wystąpienie samodzielne
W34	2017	Łódź	Kongres rewitalizacji miast	Społeczny wymiar procesu rewitalizacji	Wystąpienie samodzielne
W35	2017	Kraków	OEES	Urban circular economy	Moderator panelu dyskusyjnego
W36	2016	Warszawa	ERSA congress	Methods of coordinations of development planning in polish metropolis	Wystąpienie samodzielne
W37	2015	Szczyrk	Małe miasta	Rozwój małych miast w obszarach funkcjonalnych	Wystąpienie samodzielne

L.p.	Rok	Miejsce	Tytuł konferencji	Tytuł mojego wystąpienia	Forma wystąpienia
W38	2015	Kraków	Seminarium Dobre Rządzenie	Rozwój urban sprawl w Polsce	Wystąpienie wspólne w zespołe trzyosobowym
W39	2014	Szczyrk	Małe miasta	Dysfunkcje i eufunkcje amorficznego rozrostu osadnictwa	Wystąpienie samodzielne
W40	2014	Kraków	Seminarium Dobre Rządzenie	Wewnątrzregionalna polaryzacja potencjału gospodarczego	Wystąpienie samodzielne
W41	2013	Poznań	Konferencja jubileuszowa: „Dynamika, cele i polityka zintegrowanego rozwoju regionów”	Kreatywny model zarządzania rozwojem miast	Wystąpienie samodzielne
W42	2013	Łódź		Nowy model rozwoju miast w warunkach gospodarki kreatywnej	Wystąpienie samodzielne
W43	2013	Kraków	Creative metropolia	The creative cities in Poland. Good practices in comparison to Western European examples	Wystąpienie samodzielne
W44	2013	Gdańsk	Między biurokracją a menedżeryzmem. Nowy model zarządzania miastem kreatywnym	Kongres Smart Metropolia	Udział w panelu dyskusyjnym
W45	2012	Grand Rapids (USA)		Public policy system at local level in Poland	Wystąpienie samodzielne
W46	2012	Kraków	European Association for Evolutionary Political Economy	The consequences of the metropolization process from the perspective of globalization	Wystąpienie samodzielne

Źródło: opracowanie własne.

Dodatkowo brałem udział w seminariach z wystąpieniem w ramach międzynarodowych projektów jako ekspert, co zostało zaprezentowane w tabeli 10.

Tabela 10. Wykaz konferencji i seminariów zagranicznych z moim wystąpieniem

L.p.	Rok	Miejsce	Tytuł projektu	Tytuł wystąpienia	Forma wystąpienia
W47	2007	Glasgow, Szkocja	Social Economy Exchange Network	Social economy and public policy in Poland – case of Krakow	Wystąpienie samodzielne
W48	2007	Turyń, Włochy	Social Economy Exchange Network	Social enterprises as a factor of local development	Wystąpienie samodzielne
W49	2007	Helsinki, Finlandia	Social Economy Exchange Network	Public policy to support social economy	Wystąpienie samodzielne
W50	2008	Edynburg, Szkocja	Social Economy Exchange Network	Good practices of social economy - Scotland	Udział w panelu dyskusyjnym
W51	2010	Madryt, Hiszpania	Social Economy and Public Policies	Good practices of social economy – Spain	Udział w panelu dyskusyjnym
W52	2010	Marsylia, Francja	Social Economy and Public Policies	Good practices of social economy – France	Udział w panelu dyskusyjnym
W53	2010	Sewilla, Hiszpania	Social Economy and Public Policies	Good practices of social economy – Spain	Udział w panelu dyskusyjnym
W54	2010	Hannover, Niemcy	Social Economy and Public Policies	Good practices of social economy – Germany	Udział w panelu dyskusyjnym
W55	2011	Ancona, Włochy	Social Economy and Public Policies	Good practices of social economy – what we have used and what we are going to use in Poland	Wystąpienie samodzielne
W56	2011	Marsylia, Francja	Social Economy and Public Policies	Social enterprises as a factor of local development – new perspective	Udział w panelu dyskusyjnym

Źródło: opracowanie własne.

3.1.7. Udział w radach naukowych konferencji

- 1) 2019 – nadal: Członek Rady Naukowej corocznego, międzynarodowego kongresu: Miasto-Woda-Jakość Życia, który odbywa się we Wrocławiu. <https://watercity.com.pl/>
- 2) 2019: Członek Komitetu Programowego międzynarodowej konferencji: „Paradygmatyczny model menedżera. Kierunki kształcenia w kontekście programu

procesów integracji europejskiej” Współorganizatorami i partnerami konferencji byli między innymi: Ministerstwo Edukacji i Nauki Ukrainy, Instytut Modernizacji Edukacji Ministerstwa Edukacji i Kultury Ukrainy, Instytut Pedagogiki Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, Narodowa Akademia Nauk Ukrainy, Tarnopolski Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Wołodomyra Hnatiuka, Ukraińska Inżynieria i Akademia Pedagogiczna (Charków), Państwowy Uniwersytet im. Iwana Franki w Żytomierzu, Lwowski Państwowy Uniwersytet im. Iwana Franki, Uniwersytet Gdański, Europejski Instytut Kształcenia Podyplomowego (Słowacja).

3.1.8. Opracowane recenzje naukowe

Tabela 11. Wykaz wykonanych przeze mnie recenzji naukowych

L.p.	Numer publikacji	Tytuł recenzowanej publikacji	Nazwa wydawnictwa, na zlecenie których wykonano recenzje	Rok wykonania recenzji
1.	1/2014(9) ISSN 2081-321X	<i>Partnerstwo jako nowa instytucja demokracji lokalnej</i>	Półrocznik „Ekonomia społeczna”	2012
2.	1/2016(13) ISSN 2081-321X	<i>Ekonomia współdzielenia jako alternatywny kierunek rozwoju miast</i>	Półrocznik „Ekonomia społeczna”	2013
3.	1(27)/2014 ISSN 1898-3529	<i>Współpraca w miejskich obszarach funkcjonalnych a współpraca przygraniczna. Doświadczenia i perspektywy</i>	Kwartalnik Zarządzanie Publiczne, Wydawnictwo Scholar	2013
4.	156/2014 ISSN 0079-4872	<i>Miasto sprawiedliwe. Idee i możliwości realizowania</i>	Prakseologia	2013
5.	2(6)/2015 ISSN 2391-6389	<i>Restytucja rzek w miejskim krajobrazie jako zwrot w kulturze i hydropolityce, Narracje i studia przypadków na miarę wyzwań XXI wieku</i>	<i>Public Policy Studies</i> , Szkoła Główna Handlowa	2014
6.	8/2015 t.3 ISSN 2449-9099	<i>Zmiany pozycji wybranych metropolii europejskich w rankingach międzynarodowych</i>	Oeconomica Posnaniensia	2014

L.p.	Numer publikacji	Tytuł recenzowanej publikacji	Nazwa wydawnictwa, na zlecenie których wykonano recenzje	Rok wykonania recenzji
7.	8/2015 t.3 ISSN 2449-9099	<i>Realizacja regionalnych programów operacyjnych. Analiza profili absorpcji funduszy unijnych w układzie centrum-peryferie</i>	Oeconomica Posnania	2014
8.	ISBN 978-83-949523-4-1	<i>Wyzwania i problemy społeczne początku XXI wieku</i>	Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej	2015
9.		<i>Nowy duch w starym porcie – rewitalizacja starego portu w Reykjaviku</i>	Grant Revitare, Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej	2015
10.		<i>Strategia rozwoju dla partnerstwa czwórmiasto małopolsko-podkarpackie z elementami idei miasta kreatywnego</i>	Grant Revitare, Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej	2015
11.		<i>Szlaki kultury industrialnej jako element procesu rewitalizacji obszarów przemysłowych</i>	Grant Revitare, Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej	2015
12.		<i>Ludzie i ich cenne życie między budynkami. rewitalizacja założeń mieszkaniowych z drugiej połowy XX wieku w aspekcie urbanistyczno-społecznym na przykładzie kieleckiego osiedla Czarnów</i>	Grant Revitare, Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej	2015
13.	ISBN 978-83-942293-8-2	<i>Spotkajmy się w Internecie. Całodobowo</i>	Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej	2016
14.	3(37)/2016 ISSN 1898-3529	<i>Wyznaczanie miejskich obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadlokalnym na potrzeby planistyczne – przykład województwa łódzkiego</i>	Kwartalnik Zarządzanie Publiczne, Wydawnictwo Scholar	2016
15.	1/2018(18) ISSN 2081-321X	<i>Kapitał demograficzny, ludzki i społeczny jako czynniki rozwoju regionalnego</i>	Półrocznik „Ekonomia społeczna”	2017

L.p.	Numer publikacji	Tytuł recenzowanej publikacji	Nazwa wydawnictwa, na zlecenie których wykonano recenzje	Rok wykonania recenzji
16.	ISBN 978-83-65575-14-2	<i>Marketing w rozwoju miast i regionów</i>	Wydawnictwo Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu	2017
17.	ISBN 978-83-65575-67-8	<i>Spółeczeństwo XXI wieku. Ludzie, gospodarka, klimat. Wyzwania dla rozwoju miast</i>	Wydawnictwo Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu	2020
18.	ISSN 2450-212X	<i>Spółeczny wymiar funkcjonowania i rozwoju infrastruktury wodnej i zagospodarowywania nadbrzeży na przykładzie kanału wodnego Rhine-Herne</i>	Kultura i Rozwój Uniwersytet Warszawski	2020
19.	7-8/2021 ISSN 0867-4973	<i>Zarządzanie zasobami wspólnymi („common-pool resources”) na obszarze metropolii</i>	Samorząd Terytorialny, Wolters Kluwer	2021
20.	4(58)/2021 ISSN 1898-3529	<i>The Effects of Supporting Business Innovation and R&D Activities from European Union Funds in Poland: a Review of Evaluation Studies</i>	Kwartalnik Zarządzanie Publiczne, Wydawnictwo Scholar	2021
21.	ISBN 978-83-66601-42-0	<i>Zrównoważony transport w kontekście koncepcji smart administration</i>	Wyd. Uniwersytet Wrocławski	2021
22.	No. 2(56)/2021 ISSN 1898-3529	<i>Dimensions of Territorial Embeddedness of the Business Services Sector: A Case Study of the Offshore Services Industry in Central and Eastern Europe,</i>	Kwartalnik Zarządzanie Publiczne, Wydawnictwo Scholar	2021

Źródło: opracowanie własne.

4. Omówienie osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę (informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę)

Poniższa struktura nawiązuje do wymogów określonych przez Radę Doskonałości Naukowej w dokumencie: „II. Wykaz aktywności naukowej albo artystycznej”

4.1. Promotor pomocniczy pracy doktorskiej

- 1) mgr Konrad Sarzyński, dysertacja pt. „Suburbanizacja miast wojewódzkich w Polsce a przemiany społeczno-gospodarcze ich otoczenia”. Obroniona w roku 2022. Promotor: prof. dr hab. Anna Karwińska, promotor pomocniczy: dr Michał Kudłacz
- 2) mgr inż. Katarzyna Martyna, przewód doktorski pt. „Stadiony lekkoatletyczne jako czynnik rozwoju miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze”. Promotor: prof. dr hab. inż. arch. Aleksander Noworól, promotor pomocniczy: dr Michał Kudłacz. Planowana obrona w 2024 r.

4.2. Doświadczenia międzynarodowe w ramach programów dydaktycznych i projektów badawczych

2012 Scholarship, Grand Valley State University, Michigan, USA.

2013 Scholarship, University of Lille1, Lille, France

2014 Scholarship, Sorbonne University, Paris, France

2015 Project, Universidade do Porto

2017 Scholarship, Manchester Metropolitan University

2018 Scholarship, Vietnam National University, School of Business, Hanoi, Vietnam

2021 *visiting professor*, Czerniowiecki Uniwersytet Narodowy im. Jurija Fedkowicza w Czerniowcach (Ukraina)

2022 *visiting professor*, Uniwersytet Narodowy „Akademia Kijowsko-Mohylańska” im. Andrija Meleshevycha

4.3. Zajęcia dydaktyczne na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie

2010/2011 (120 h)

Administracja publiczna (30h W); Historia administracji publicznej (15h Ć); Samorząd terytorialny (45h Ć); System administracji publicznej (15h W, 15h Ć).

2011/2012 (210 h)

Historia administracji publicznej (15h W); Polityka regionalna (30 h Ć); Polityka rozwoju miast (30h W); Rozwój lokalny i regionalny (15 h W, 30h Ć); Samorząd terytorialny (15h W, 45h Ć); System administracji publicznej (30h W, 30h Ć).

2012/2013 (258 h)

Podstawy teorii administracji publicznej (15h W, 15h Ć); Polityka regionalna (39 h Ć); Samorząd terytorialny (24h W, 39h Ć); Społeczna historia miast i procesów urbanizacji (30h K); System administracji publicznej (18h W, 18h Ć); Współrzędzenie miastem (30h K).

2013/2014 (283h)

Polityka regionalna (24h W, 48h Ć); Polityka rozwoju miast (48h W); Rozwój lokalny i regionalny (24h W, 39h Ć); Seminarium licencjackie (40h); Seminarium magisterskie (30h); Współrzędzenie miastem (15h W, 15h Ć).

2014/2015 (205h)

Administracja publiczna (15h Ć); Ekonomiczna analiza funkcjonowania miast (15h W); *Local and Regional Development* (15h W); Polityka regionalna (24h Ć); Polityka rozwoju miast (48h W); Rozwój lokalny i regionalny (9h W, 39h Ć); Seminarium licencjackie (40h); Współrzędzenie miastem (15h W, 15h Ć).

2015/2016 (271 h)

Administracja publiczna (15h Ć); *Local and Regional Development* (15h W); Podstawy teorii administracji publicznej (15h W, 15h Ć); Polityka regionalna (24h Ć); Polityka rozwoju miast (48h W); Rozwój lokalny i regionalny (24h W, 39h Ć); Seminarium licencjackie (40h); System administracji publicznej (18h W, 18h Ć).

2016/2017 (229h)

Administracja publiczna (15h Ć); *Local and Regional Development* (15h W); Podstawy teorii administracji publicznej (15h W, 15h Ć); Polityka rozwoju miast (30h W); Rozwój lokalny i regionalny (24h W, 39h Ć); Seminarium licencjackie (40h); System administracji publicznej (18h W, 18h Ć).

2017/2018 (223h)

Administracja publiczna (30h Ć); Podstawy teorii administracji publicznej (15h W, 30h Ć); Polityka rozwoju miast (30h W); Rozwój lokalny i regionalny (24h W); Seminarium licencjackie (40h); System administracji publicznej (18h W, 36h Ć).

2018/2019 (211 h)

Analiza ekonomiczna w instytucjach publicznych (30h K); Organizacja i funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego (15h W, 30h Ć); Polityka Rozwoju Miast (48h W); Rozwój lokalny i regionalny (48h W); Seminarium licencjackie (40h).

2019/2020 (241h)

Analiza ekonomiczna w instytucjach publicznych (30h K); Ekonomiczna analiza funkcjonowania miast (15h K); Gospodarka i administracja publiczna (9h Ć); Gospodarka publiczna (15h Ć); Modele publicznego zarządzania miast (15h K); Organizacja i funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego (15h W, 30h Ć); Polityka regionalna (24h W); Polityka rozwoju miast (48h W); Seminarium licencjackie (40h).

2020/2021 (268h)

Analiza ekonomiczna w instytucjach publicznych (15h K); Analiza przewag konkurencyjnych miast (30h K); Ekonomiczna analiza funkcjonowania miast (15h K); Miasto kreatywne – studia

przypadków (30h K); Polityka regionalna (15h W, 15h Ć); Polityka rozwoju miast (15h W, 15h Ć); Rozwój lokalny i regionalny (9h W, 9h Ć); Seminarium licencjackie (40h).
2021/2022 (233h)

Analiza ekonomiczna w instytucjach publicznych (15h K); Analiza przewag konkurencyjnych miast (30h K); Miasto kreatywne – studia przypadków (30h K); Polityka regionalna (15h W, 15h Ć); Polityka rozwoju miast (15h W, 15h Ć); Rozwój lokalny i regionalny (9h W, 9h Ć); Seminarium licencjackie (80h).
2022/2023 (231h)

Analiza ekonomiczna w instytucjach publicznych (30h K); Ekonomia behawioralna (30h K); Gospodarka i administracja publiczna (2h W); Miasto kreatywne – studia przypadków (30h K); Polityka regionalna (15h W, 15h Ć); Polityka rozwoju miast (15h W, 15h Ć); Rozwój lokalny i regionalny (15h W); Seminarium licencjackie (64h).

4.4. Zajęcia dydaktyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim 2017/2018 (15h)

Ekonomiczna analiza funkcjonowania miast (15h K)

2018/2019 (15h)

Ekonomiczna analiza funkcjonowania miast (15h K)

4.5. Zajęcia dydaktyczne na Uniwersytecie Narodowym „Akademia Kijowsko-Mohylańska”

2021/2022 (30 h)

Public Policy and Governance (30h K)

2021/2022 (30 h)

Government Communications (30h K)

4.6. Zajęcia w ramach indywidualnego tutoringu

Siedmiu studentów po 10h indywidualnego tutoringu (70h), r.a. 2020/2021.

Siedmiu studentów po 10h indywidualnego tutoringu (35h) r.a. 2021/2022.

4.7. Przedmioty prowadzone jako wykładowca na studiach podyplomowych

Studia podyplomowe: Zarządzanie w Administracji Publicznej (ZAP)

Administracja publiczna (6h W), r.a.: 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019.

Polityka regionalna (4h w, 4h Ć), r.a.: 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019.

Studia podyplomowe: Master of Public Administration (MPA)

Polityka regionalna (10h K), r.a.: 2013/2014.

4.8. Przedmioty prowadzone jako wykładowca na studiach MBA

Zarządzanie publiczne (18h K), r.a.: 2021/2022, 2022/2023 (MBA in Public Management - Kraków).

Zarządzanie strategiczne w organizacjach sieciowych (18h K), r.a.: 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 (MBA in Public Management - Kraków).

Trendy rozwojowe miast. Miasta przyszłości (18h K), r.a.: 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 (MBA in Community Management – edycja Katowice, Łódź, Wrocław).

Programowanie i finansowanie przedsięwzięć publicznych (18h K), r.a.: 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 (MBA in Community Management – edycja Katowice, Łódź, Wrocław).

4.9. Obrony prac dyplomowych (studia licencjackie i podyplomowe) i magisterskich

- 1) Promotor prac licencjackich (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie) – 107 prac dyplomowych.
- 2) Promotor prac magisterskich (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie) – 6 prac magisterskich.
- 3) Recenzent prac licencjackich – 155 prac dyplomowych.
- 4) Recenzent prac magisterskich – 46 prac magisterskich.
- 5) Promotor prac na studiach podyplomowych (Zarządzanie w Administracji Publicznej) – 26 prac dyplomowych.
- 6) Promotor prac na studiach podyplomowych (Zarządzanie projektami finansowanymi ze środków UE) – 14 prac dyplomowych.
- 7) Promotor prac na studiach MBA in Public Management – 22 prace dyplomowe.
- 8) Promotor prac na studiach MBA in Community Management – 28 prac dyplomowych.

4.10. Nagrody za działalność dydaktyczną, naukową i organizacyjną

2022 Nagroda indywidualna III stopnia Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie za wybitne osiągnięcia organizacyjne.

2021 Nagroda indywidualna III stopnia Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie za wybitne osiągnięcia organizacyjne.

2020 Nagroda indywidualna III stopnia Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie za wybitne osiągnięcia organizacyjne.

2018 Nagroda zespołowa I stopnia Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie za wybitne osiągnięcia organizacyjne.

2017 Nagroda indywidualna III stopnia Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie za wybitne osiągnięcia naukowe.

2017 Nagroda indywidualna III stopnia Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie za wybitne osiągnięcia organizacyjne.

2016 Nagroda indywidualna III stopnia Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie za wybitne osiągnięcia naukowe.

2016 Nagroda indywidualna III stopnia Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie za wybitne osiągnięcia organizacyjne.

2014 Nagroda indywidualna III stopnia Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie za wybitne osiągnięcia naukowe.

2014 Nagroda indywidualna III stopnia Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie za wybitne osiągnięcia organizacyjne.

2013 Nagroda indywidualna III stopnia Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie za wybitne osiągnięcia naukowe.

2012 Nagroda indywidualna III stopnia Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie za wybitne osiągnięcia naukowe.

4.11. Odznaczenia

2020 – brązowy medal za długoletnią służbę.

5. Spis tabel

Tabela 1. Kierunki moich badań naukowych w relacji do celów badawczych oraz publikacji i referatów naukowych w okresie 2011-2023.....	17
Tabela 2. Strony pozytywne i negatywne modelu gospodarki okrężnej i gospodarki linearnej (założenia modelowe) – schemat tabeli ujętej w monografii.....	28
Tabela 3. Wskaźniki syntetycznej oceny wybranych miast w świetle założeń modelu <i>circular economy</i> (uporządkowane w układzie wartości malejących).....	29
Tabela 4. Przykładowa macierz oceny celów Strategii rozwoju miasta Krakowa, Tu chcę żyć. Kraków 2030, w świetle wymogów CE oraz LE.....	30
Tabela 5. Lista publikacji wykazanych w podrozdziale 2.3. niniejszego autoreferatu (w kolejności prezentowanej we wspomnianym podrozdziale).....	45
Tabela 6. Pozostałe – poza wymienionymi w Tabeli 5 - recenzowane publikacje naukowe w autorstwie i współautorstwie od roku 2011 (w ujęciu chronologicznym).....	47
Tabela 7. Wykaz projektów badawczo-wdrożeniowych w których brałem udział.....	58
Tabela 8. Zestawienie wnioskowanych projektów naukowych, w tym przyjętych do realizacji.....	61
Tabela 9. Wykaz konferencji naukowych z moim wystąpieniem.....	63
Tabela 10. Wykaz konferencji i seminariów zagranicznych z moim wystąpieniem.....	68
Tabela 11. Wykaz wykonanych przeze mnie recenzji naukowych.....	69

